

Bölüm 8: Grafikler

Java ile Nesne Yönelimli Programlama

Grafik programlama

JFrame ve JPanel

Graphics ile çizim

Point, Color, Font

Yerleşim yöneticileri

Fare olayları

Düğme ve metin bileşenleri

Örnek uygulamalar

Sercan KÜLCÜ · Giresun Üniversitesi · Elektrik-Elektronik Mühendisliği

GİRİŞ

Öğrenme Çıktıları

Pencere kurmak

`JFrame` ve `JPanel` ile pencere ve panel oluşturmak, bileşen eklemek, pencereyi göstermek ve kapatmak.

Çizmek

`paintComponent` metodunu geçersiz kılıp `Graphics` ile şekil ve metin çizmek; ekran koordinatlarını kullanmak.

Yerleştirmek

`BorderLayout`, `FlowLayout` ve `GridLayout` ile bileşenleri düzenlemek.

Olaylara yanıt vermek

Dinleyici arayüzleri, adaptör sınıfları ve lambda ile fare ve düğme olaylarını işlemek.

Güvenli başlatmak

Arayüzü `SwingUtilities.invokeLater` ile olay iş parçacığında kurmanın nedenini açıklamak.

Uygulama yazmak

Çizim programı, metin dönüştürücü ve para üstü hesaplayıcıyı okuyup değiştirebilmek.

Grafik Programlama

- Java, **grafik kullanıcı arayüzü** (GUI, Graphical User Interface) geliştirmek için güçlü ve kapsamlı bir araç seti sunar: pencereler, düğmeler, metin alanları, çizimler.
- Böylece **etkileşimli ve görsel** uygulamalar yazılabilir. Bunun için üç kavramı anlamak gerekir:

Bileşenler (components)

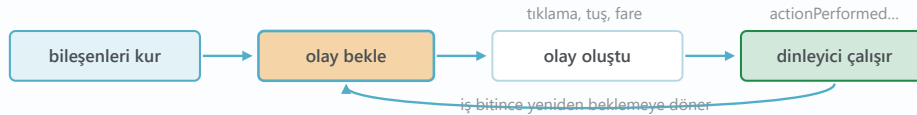
Pencere, düğme, etiket, metin alanı gibi arayüzün **yapı taşları**. Her biri bir sınıfın nesnesidir.

Olay işleme (event handling)

Fare tıklaması, tuşa basma gibi kullanıcı **eylemlerini yakalar** ve bunlara yanıt veren metotları çağırır.

Görsel oluşturma (painting)

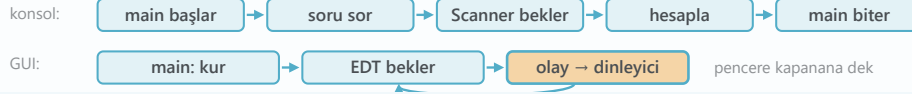
Şekilleri çizer, ekranı günceller ve bileşenlerin **görüntülenmesini** sağlar.

Benzetme: bir GUI programı, müşteriyi bekleyen bir dükkân gibidir. Vitrin (bileşenler) hazırlanır, sonra program **bekler**; müşteri ne zaman neye dokunursa (olay) ilgili görevli (dinleyici metot) çalışır.

Konsol ve GUI Programı

	Konsol programı	GUI programı
Akış	Sıralı: <code>main</code> baştan sona çalışır, soruyu program sorar	Olay güdümlü (event-driven): program kullanıcının hamlesini bekler
Girdi	<code>Scanner</code> ile klavyeden satır okunur	Düğme, metin alanı, fare; dinleyici metotlar çağrılır
Çıktı	<code>System.out.println</code>	Bileşenlerin metni değişir veya panel yeniden çizilir
Bitiş	<code>main</code> bitince program biter	<code>main</code> bitse de pencere kapanana kadar çalışır
Kütüphane	<code>java.util</code> , <code>java.io</code>	<code>java.awt</code> , <code>javax.swing</code> , <code>java.awt.event</code>

Kural: GUI programında “sonra ne olacak?” sorusunun cevabı koddaki sıra değil, **kullanıcının sıradaki eylemidir**. Kodun büyük kısmı “şu olursa şunu yap” biçimindeki dinleyicilerden oluşur.

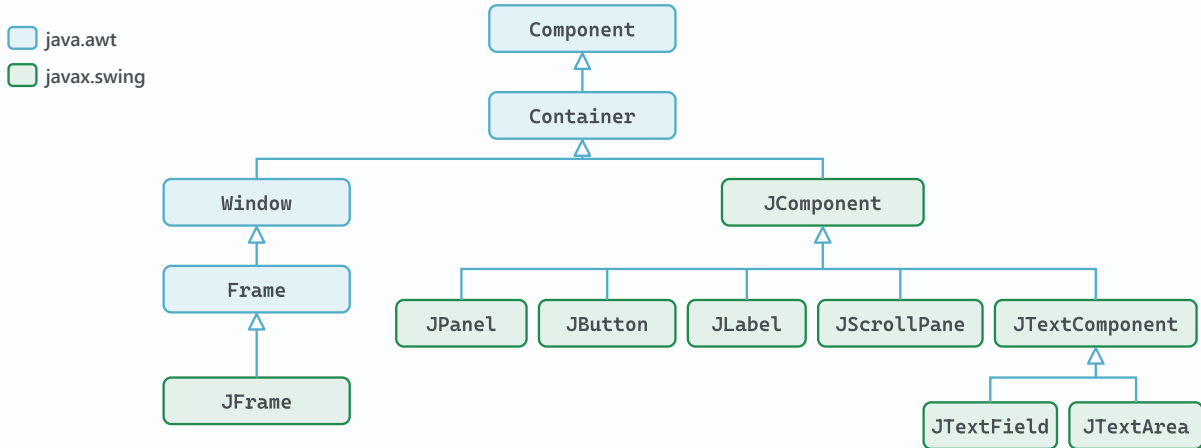
AWT ve Swing

AWT (Abstract Window Toolkit), `java.awt`

Java'nın ilk grafik kütüphanesi. Bugün en çok ortak sınıfları için kullanılır: `Graphics`, `Color`, `Font`, `Point`, yerleşim yöneticileri ve olay sınıfları (`java.awt.event`).

Swing, `javax.swing`

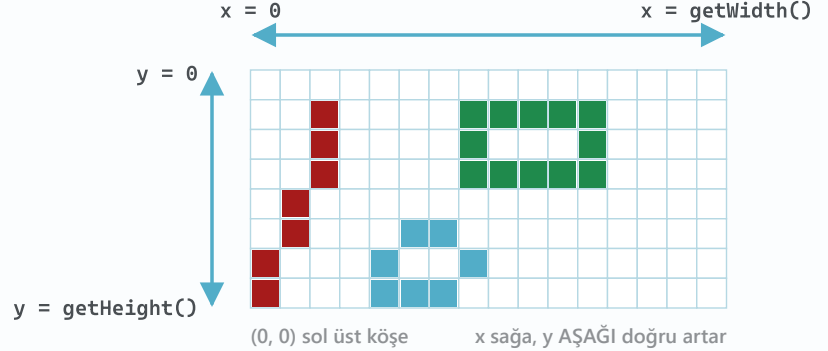
AWT'nin üzerine kurulmuş, bileşenleri Java'nın kendisi çizen kütüphane. Sınıf adları **J** ile başlar: `JFrame`, `JPanel`, `JButton`, `JLabel` ...

İçerik boş üçgen: "türetilmiştir" (kalıtım). `JFrame` bir AWT penceresidir; diğer Swing bileşenleri `JComponent`'ten türer (`JButton` arada `AbstractButton` üzerinden).

Uygulama Adımları

1. Java'nın grafik sınıfları kullanılarak arayüze **bileşenler eklenir**.
2. Kullanıcının eylemlerine yanıt veren **olay işleme** metotları tanımlanır.
3. `paint()` veya `paintComponent()` gibi metotlarla **görsel oluşturulur**.

Ekran bir **piksel ızgarasıdır**. Koordinatlar tam sayıdır ve bileşenin **sol üst köşesinden** ölçülür. Matematikteki eksenin tersine, **y aşağı doğru büyür**: `(0, 0)` sol üst, `(getWidth() - 1, getHeight() - 1)` sağ alt pikseldir.

Temel Grafik Kavramları

Tuval (canvas)

Üzerine resim çizilebilen yüzeydir. Swing'de genellikle

`JPanel` (AWT'de `Canvas`) kullanılır: sınıfı `JPanel` 'den türetir, çizimi onun içine yaparız.

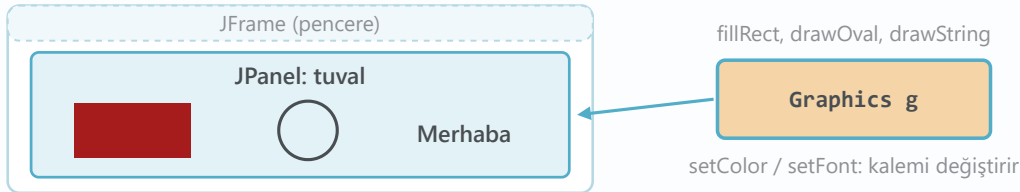
Graphics sınıfı

Çizim işlemlerini yapan "kalem"dir. Metotları:

`drawLine()`,
`drawRect()`,
`fillOval()`,
`drawString()`,
`drawImage()` ...

Color ve Font

Kalemin rengini `Color`, yazı tipini `Font` belirler:
`g.setColor(Color.RED)`,
`g.setFont(new Font("Serif", Font.BOLD, 24))`.

Kalem benzetmesi: `Graphics` nesnesi elinizdeki kalemdir. `setColor` kalemi değiştirir; değiştirene kadar bütün çizimler **aynı renkle** yapılır.

paintComponent ile Çizim

```
import java.awt.*;
import javax.swing.*;

class CizimPaneli extends JPanel {
    @Override
    public void paintComponent(Graphics g) {
        super.paintComponent(g); // zemini temizle
        g.setColor(Color.BLUE);
        g.drawRect(20, 30, 50, 70); // x, y, en, boy
        g.drawString("Merhaba, Java Grafik!", 100, 100);
    }
}
```

- `paintComponent` 'i **biz çağırmayız**: pencere ilk açıldığında, boyutu değiştiğinde veya `repaint()` istendiğinde Swing çağırır ve hazır bir `Graphics g` verir.
- `panel.getGraphics()` ile de bir grafik nesnesi alınabilir, ama bununla yapılan çizim pencere bir sonraki kez yeniden çizildiğinde **silinir**. Kalıcı çizim için yol `paintComponent` 'tir.

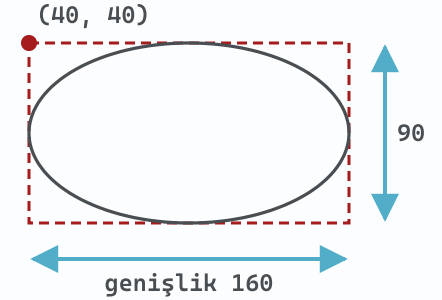

Panel 300 × 160 iken sonuç.

`drawString` 'in y değeri yazının **taban çizgisidir** (harflerin altı).

Graphics Çizim Metotları

Metot	Ne yapar?
<code>drawLine(x1, y1, x2, y2)</code>	İki nokta arasında çizgi
<code>drawRect(x, y, en, boy)</code>	Dikdörtgen çerçevesi; (x, y) sol üst köşe
<code>fillRect(x, y, en, boy)</code>	İçi dolu dikdörtgen
<code>drawOval(x, y, en, boy)</code>	Bu dikdörtgene sığan elips (en = boy ise çember)
<code>fillOval(x, y, en, boy)</code>	İçi dolu elips / daire
<code>drawString(s, x, y)</code>	Metin; y taban çizgisi
<code>setColor(c) / setFont(f)</code>	Sonraki çizimlerin rengi / yazı tipi
<code>drawImage(resim, x, y, null)</code>	Bir resmi (x, y) noktasına çizer

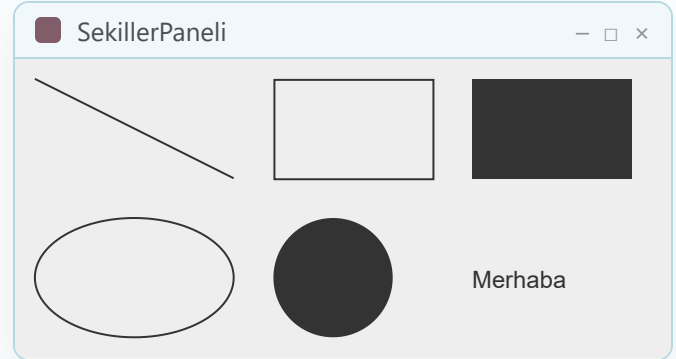

Elips ve daireler **sınırlayıcı dikdörtgenleri** ile verilir: merkez değil, sol üst köşe.

Merkezi (cx, cy), yarıçapı r olan daire: `fillOval(cx - r, cy - r, 2r, 2r)`.

Şekiller: Kod ve Sonuç

```
class SekillerPaneli extends JPanel {  
    @Override  
    public void paintComponent(Graphics g) {  
        super.paintComponent(g);  
        g.drawLine(10, 10, 110, 60);  
        g.drawRect(130, 10, 80, 50);  
        g.fillRect(230, 10, 80, 50);  
        g.drawOval(10, 80, 100, 60);  
        g.fillOval(130, 80, 60, 60);  
        g.drawString("Merhaba", 230, 115);  
    }  
}
```


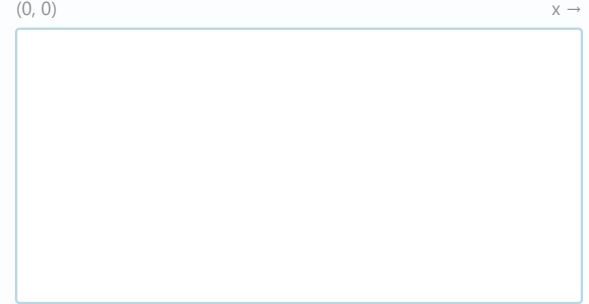
Renk verilmediğinde kalem, panelin **ön plan rengi** (Swing'de koyu gri) ile çizer.

draw... çerçeve, **fill...** içi dolu şekil çizer.

Sırayla düşünün: çizimler **üst üste** boyanır; sonradan çizilen öncekini örter. Bu, birazdan göreceğimiz trafik işaretinin temel fikridir.

Şekiller: Çizim Sırası Adım Adım

```
1 class SekillerPaneli extends JPanel {  
2     @Override  
3     public void paintComponent(Graphics g) {  
4         ▶ super.paintComponent(g);  
5         g.drawLine(10, 10, 110, 60);  
6         g.drawRect(130, 10, 80, 50);  
7         g.fillRect(230, 10, 80, 50);  
8         g.drawOval(10, 80, 100, 60);  
9         g.fillOval(130, 80, 60, 60);  
10        g.drawString("Merhaba", 230, 115);  
11    }  
12 }
```


Swing bu metodu kendisi çağırır.

`super.paintComponent(g)` tuvali arka plan rengiyle **temizler**.

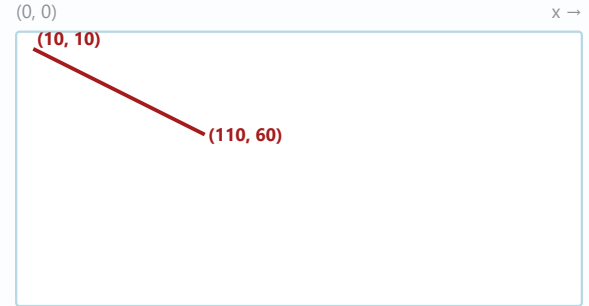
Adım 1 / 8

DEĞİŞKENLER

`g = Graphics (koyu gri kalem)`

Şekiller: Çizim Sırası Adım Adım

```
1 class SekillerPaneli extends JPanel {  
2     @Override  
3     public void paintComponent(Graphics g) {  
4         super.paintComponent(g);  
5         ▶ g.drawLine(10, 10, 110, 60);  
6         g.drawRect(130, 10, 80, 50);  
7         g.fillRect(230, 10, 80, 50);  
8         g.drawOval(10, 80, 100, 60);  
9         g.fillOval(130, 80, 60, 60);  
10        g.drawString("Merhaba", 230, 115);  
11    }  
12 }
```


İki nokta arasında çizgi. y aşağı doğru büyüdüğü için çizgi sağa ve **aşağı** iner.

Adım 2 / 8

DEĞİŞKENLER

x1 = 10

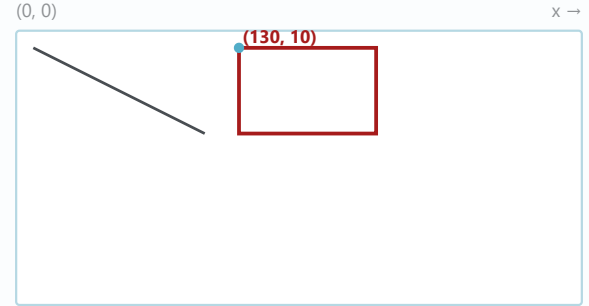
y1 = 10

x2 = 110

y2 = 60

Şekiller: Çizim Sırası Adım Adım

```
1 class SekillerPaneli extends JPanel {  
2     @Override  
3     public void paintComponent(Graphics g) {  
4         super.paintComponent(g);  
5         g.drawLine(10, 10, 110, 60);  
6         ▶ g.drawRect(130, 10, 80, 50);  
7         g.fillRect(230, 10, 80, 50);  
8         g.drawOval(10, 80, 100, 60);  
9         g.fillOval(130, 80, 60, 60);  
10        g.drawString("Merhaba", 230, 115);  
11    }  
12 }
```


drawRect : (x, y) **sol üst köşe**; yalnız çerçeve çizilir, içi boş kalır.

Adım 3 / 8

DEĞİŞKENLER

x = 130

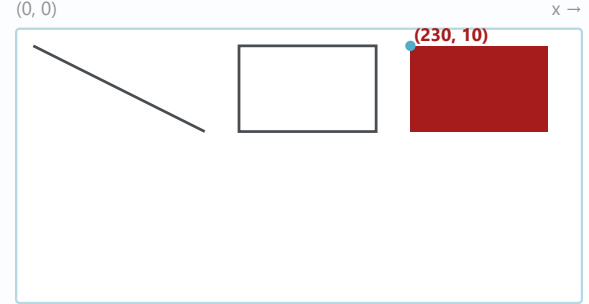
y = 10

en = 80

boy = 50

Şekiller: Çizim Sırası Adım Adım

```
1 class SekillerPaneli extends JPanel {  
2     @Override  
3     public void paintComponent(Graphics g) {  
4         super.paintComponent(g);  
5         g.drawLine(10, 10, 110, 60);  
6         g.drawRect(130, 10, 80, 50);  
7         g.fillRect(230, 10, 80, 50);  
8         g.drawOval(10, 80, 100, 60);  
9         g.fillOval(130, 80, 60, 60);  
10        g.drawString("Merhaba", 230, 115);  
11    }  
12 }
```


fillRect : aynı boyutta, içi kalemin rengiyle dolu dikdörtgen.

Adım 4 / 8

DEĞİŞKENLER

x = 230

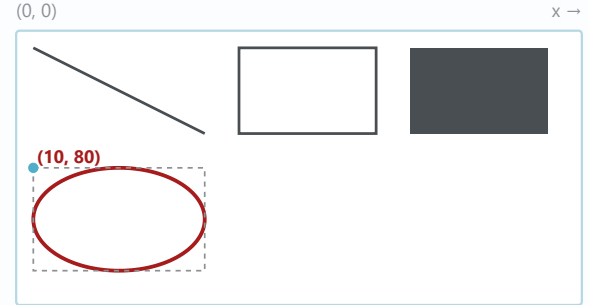
y = 10

en = 80

boy = 50

Şekiller: Çizim Sırası Adım Adım

```
1 class SekillerPaneli extends JPanel {  
2     @Override  
3     public void paintComponent(Graphics g) {  
4         super.paintComponent(g);  
5         g.drawLine(10, 10, 110, 60);  
6         g.drawRect(130, 10, 80, 50);  
7         g.fillRect(230, 10, 80, 50);  
8         ▶ g.drawOval(10, 80, 100, 60);  
9         g.fillOval(130, 80, 60, 60);  
10        g.drawString("Merhaba", 230, 115);  
11    }  
12 }
```


drawOval : kesikli kutuya **sığan** elips. (10, 80) elipsin değil kutunun köşesi.

Adım 5 / 8

DEĞİŞKENLER

x = 10

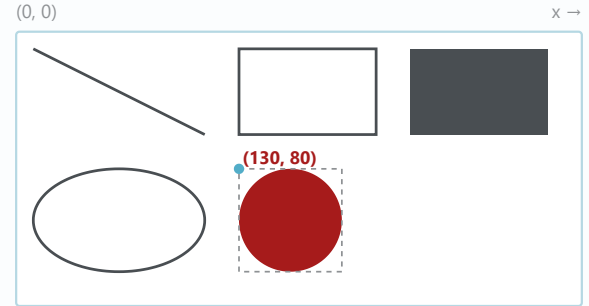
y = 80

en = 100

boy = 60

Şekiller: Çizim Sırası Adım Adım

```
1 class SekillerPaneli extends JPanel {  
2     @Override  
3     public void paintComponent(Graphics g) {  
4         super.paintComponent(g);  
5         g.drawLine(10, 10, 110, 60);  
6         g.drawRect(130, 10, 80, 50);  
7         g.fillRect(230, 10, 80, 50);  
8         g.drawOval(10, 80, 100, 60);  
9         g.fillOval(130, 80, 60, 60);  
10        g.drawString("Merhaba", 230, 115);  
11    }  
12 }
```


En = boy olduğundan dolu bir **daire**: merkez (160, 110), yarıçap 30.

Adım 6 / 8

DEĞİŞKENLER

x = 130

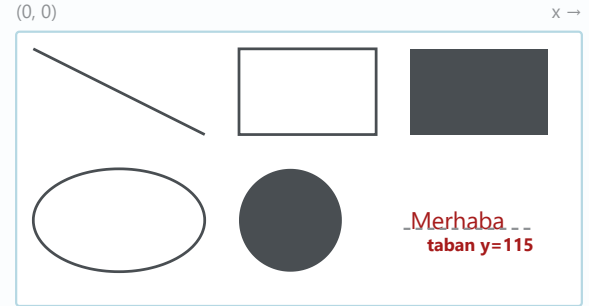
y = 80

en = 60

boy = 60

Şekiller: Çizim Sırası Adım Adım

```
1 class SekillerPaneli extends JPanel {  
2     @Override  
3     public void paintComponent(Graphics g) {  
4         super.paintComponent(g);  
5         g.drawLine(10, 10, 110, 60);  
6         g.drawRect(130, 10, 80, 50);  
7         g.fillRect(230, 10, 80, 50);  
8         g.drawOval(10, 80, 100, 60);  
9         g.fillOval(130, 80, 60, 60);  
10        g.drawString("Merhaba", 230, 115);  
11    }  
12 }
```


`drawString` 'de `y`, metnin **taban çizgisidir**: harfler 115'in üstüne yazılır.

Adım 7 / 8

DEĞİŞKENLER

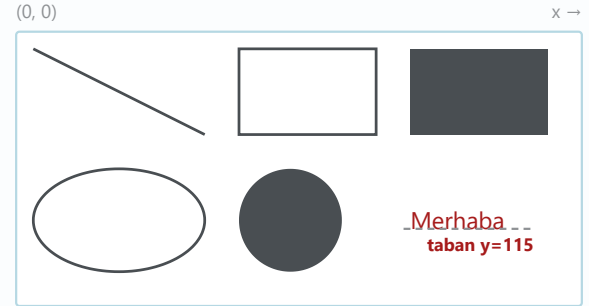
`s = "Merhaba"`

`x = 230`

`y = 115`

Şekiller: Çizim Sırası Adım Adım

```
1 class SekillerPaneli extends JPanel {  
2     @Override  
3     public void paintComponent(Graphics g) {  
4         super.paintComponent(g);  
5         g.drawLine(10, 10, 110, 60);  
6         g.drawRect(130, 10, 80, 50);  
7         g.fillRect(230, 10, 80, 50);  
8         g.drawOval(10, 80, 100, 60);  
9         g.fillOval(130, 80, 60, 60);  
10        g.drawString("Merhaba", 230, 115);  
11    }  
12 }
```


Metot biter; pencere her yeniden boyandığında (boyut değişimi, `repaint()`) aynı sırayla **baştan** çizilir.

Adım 8 / 8

DEĞİŞKENLER

—

JFrame Sınıfı

Ekranda başlık çubuğu, simge durumuna küçültme ve kapatma düğmeleri olan **üst düzey pencere** (top-level window) oluşturur. Diğer bütün bileşenler bir pencerenin içinde yaşar.

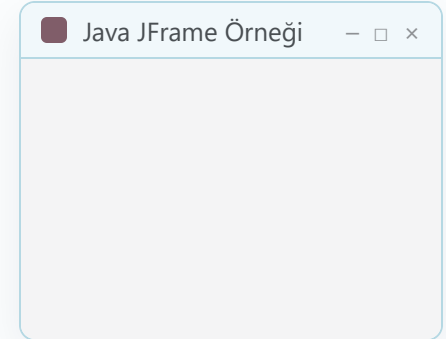
Kod	Görevi
<code>JFrame pencere = new JFrame("Başlık");</code>	Başlığı verilen pencereyi oluşturur (henüz görünmez)
<code>pencere.add(bilesen);</code>	Pencereye (içerik bölmesine) bileşen ekler
<code>pencere.setSize(400, 300);</code>	Genişlik ve yükseklik (piksel, kenarlıklar dahil)
<code>pencere.pack();</code>	Boyutu içerikteki bileşenlerin tercih ettiği boyuta göre ayarlar
<code>pencere.setLocation(x, y);</code>	Pencerenin ekrandaki konumu; <code>setLocationRelativeTo(null)</code> ortalar
<code>pencere.setDefaultCloseOperation(JFrame.EXIT_ON_CLOSE);</code>	Kapatılınca programı sonlandırır
<code>pencere.setVisible(true);</code>	Pencereyi görünür yapar (genellikle en son çağrılır)

İlk Pencere

```
import javax.swing.JFrame;

public class JFrameOrnegi {
    public static void main(String[] args) {
        JFrame pencere = new JFrame("Java JFrame Örneği");
        pencere.setSize(400, 300);
        pencere.setDefaultCloseOperation(JFrame.EXIT_ON_CLOSE);
        pencere.setVisible(true);
    }
}
```

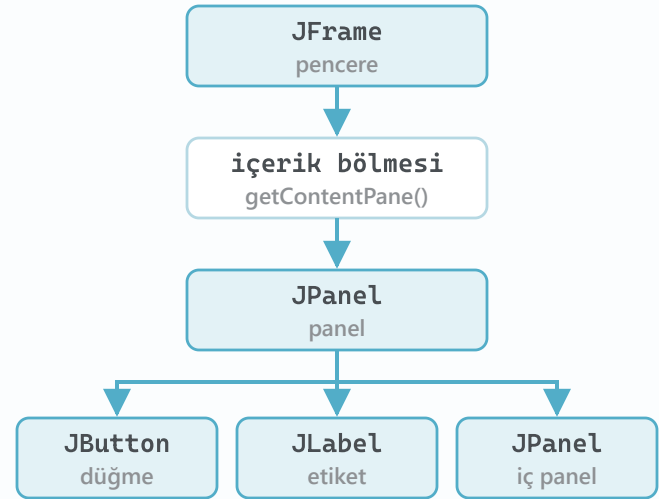
- `setVisible(true)` unutulursa pencere oluşur ama **görünmez**.
- `EXIT_ON_CLOSE` verilmezse varsayılan davranış `HIDE_ON_CLOSE` 'dur: pencere gizlenir ama program **arka planda çalışmaya devam eder**.
- Boyut verilmezse pencere 0×0 'a yakın, yalnız başlık çubuğu kadar açılır.

İçi boş, 400×300 boyutlu pencere (ölçekli).

JPanel Sınıfı

- `javax.swing` paketinde bulunan bir **kapsayıcıdır** (container): içinde başka GUI öğeleri barındırır.
- Bir pencerenin içindeki bileşenleri **gruplamak ve düzenlemek** için kullanılır; birden fazla panel iç içe konarak karmaşık düzenler kurulur.
- `setBackground()`, `setBorder()`, `setPreferredSize()` ile renk, kenarlık ve boyut özelleştirilir.
- Kendi çizimimizi, animasyon ve grafikleri yaptığımız **tuvaldir**: `JPanel` 'den türetilip `paintComponent` 'i geçersiz kılarız.
- Kodu parçalara ayırmaya yarar: her panel ayrı bir sınıf olabilir.

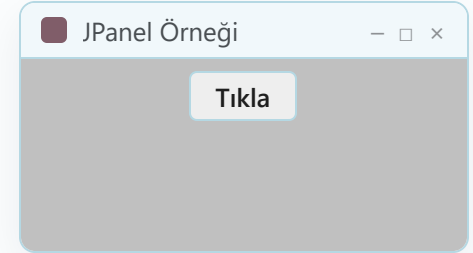

PENCERE VE PANEL

JPanel Örneği

```
import java.awt.Color;
import javax.swing.*;

public class PanelOrnegi {
    public static void main(String[] args) {
        JPanel panel = new JPanel();
        panel.setBackground(Color.LIGHT_GRAY);
        panel.add(new JButton("Tıkla"));
        JFrame pencere = new JFrame("JPanel Örneği");
        pencere.add(panel);
        pencere.setSize(300, 150);
        pencere.setDefaultCloseOperation(JFrame.EXIT_ON_CLOSE);
        pencere.setVisible(true);
    }
}
```


`Color.LIGHT_GRAY` =
(192, 192, 192). Düğme
panelin üst ortasında durur.

Neden üst ortada? `JPanel` 'in varsayılan yerleşim yöneticisi **FlowLayout** 'tur: bileşenleri tercih ettikleri boyutta, satır satır ve ortalı dizer. `JFrame` 'in içerik bölmesi ise **BorderLayout** kullanır; bu yüzden panel bütün pencereyi kaplar.

Point Sınıfı: (x, y) Noktası

```
► Point nokta = new Point(30, 40);
2 double xKoordinati = nokta.getX();
3 double yKoordinati = nokta.getY();
4 System.out.println(xKoordinati + " " + yKoordinati);
5 System.out.println(nokta.x + " " + nokta.y);
6 System.out.println(nokta.distance(0, 0));
7 nokta.setLocation(60, 80);
8 System.out.println(nokta);
9 nokta.translate(5, -10); // 5 sağa, 10 yukarı
10 System.out.println(nokta);
11 System.out.println(Point.distance(0, 0, 3, 4));
```

ÇIKTI

(0, 0)

● (30, 40)

Point nesnesi oluşur; **x** ve **y** alanları **public int** 'tir.

Adım 1 / 11

DEĞİŞKENLER

nokta = (30, 40)

Point Sınıfı: (x, y) Noktası

```
1 Point nokta = new Point(30, 40);
▶ double xKoordinati = nokta.getX();
3 double yKoordinati = nokta.getY();
4 System.out.println(xKoordinati + " " + yKoordinati);
5 System.out.println(nokta.x + " " + nokta.y);
6 System.out.println(nokta.distance(0, 0));
7 nokta.setLocation(60, 80);
8 System.out.println(nokta);
9 nokta.translate(5, -10); // 5 sağa, 10 yukarı
10 System.out.println(nokta);
11 System.out.println(Point.distance(0, 0, 3, 4));
```

ÇIKTI

(0, 0)

● (30, 40)

getX()

double

döndürür: 30.0.

Adım 2 / 11

DEĞİŞKENLER

nokta = (30, 40)

xKoordinati = 30.0

Point Sınıfı: (x, y) Noktası

```
1 Point nokta = new Point(30, 40);
2 double xKoordinati = nokta.getX();
3 ▶ double yKoordinati = nokta.getY();
4 System.out.println(xKoordinati + " " + yKoordinati);
5 System.out.println(nokta.x + " " + nokta.y);
6 System.out.println(nokta.distance(0, 0));
7 nokta.setLocation(60, 80);
8 System.out.println(nokta);
9 nokta.translate(5, -10); // 5 sağa, 10 yukarı
10 System.out.println(nokta);
11 System.out.println(Point.distance(0, 0, 3, 4));
```

ÇIKTI

(0, 0)

● (30, 40)

getY() : 40.0.

Adım 3 / 11

DEĞİŞKENLER

nokta = (30, 40)

xKoordinati = 30.0

yKoordinati = 40.0

Point Sınıfı: (x, y) Noktası

```
1 Point nokta = new Point(30, 40);
2 double xKoordinati = nokta.getX();
3 double yKoordinati = nokta.getY();
4 ▶ System.out.println(xKoordinati + " " + yKoordinati);
5 System.out.println(nokta.x + " " + nokta.y);
6 System.out.println(nokta.distance(0, 0));
7 nokta.setLocation(60, 80);
8 System.out.println(nokta);
9 nokta.translate(5, -10); // 5 sağa, 10 yukarı
10 System.out.println(nokta);
11 System.out.println(Point.distance(0, 0, 3, 4));
```

ÇIKTI

```
30.0 40.0
```

(0, 0)

● (30, 40)

double değerler ondalıklı yazılır.

Adım 4 / 11

DEĞİŞKENLER

nokta = (30, 40)

xKoordinati = 30.0

yKoordinati = 40.0

Point Sınıfı: (x, y) Noktası

```
1 Point nokta = new Point(30, 40);
2 double xKoordinati = nokta.getX();
3 double yKoordinati = nokta.getY();
4 System.out.println(xKoordinati + " " + yKoordinati);
5 ► System.out.println(nokta.x + " " + nokta.y);
6 System.out.println(nokta.distance(0, 0));
7 nokta.setLocation(60, 80);
8 System.out.println(nokta);
9 nokta.translate(5, -10); // 5 sağa, 10 yukarı
10 System.out.println(nokta);
11 System.out.println(Point.distance(0, 0, 3, 4));
```

ÇIKTI

```
30.0 40.0
30 40
```

(0, 0)

● (30, 40)

Alanlara doğrudan erişim **int** verir.

Adım 5 / 11

DEĞİŞKENLER

nokta = (30, 40)

xKoordinati = 30.0

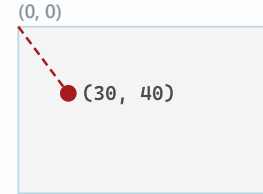
yKoordinati = 40.0

Point Sınıfı: (x, y) Noktası

```
1 Point nokta = new Point(30, 40);
2 double xKoordinati = nokta.getX();
3 double yKoordinati = nokta.getY();
4 System.out.println(xKoordinati + " " + yKoordinati);
5 System.out.println(nokta.x + " " + nokta.y);
6 ► System.out.println(nokta.distance(0, 0));
7 nokta.setLocation(60, 80);
8 System.out.println(nokta);
9 nokta.translate(5, -10); // 5 sağa, 10 yukarı
10 System.out.println(nokta);
11 System.out.println(Point.distance(0, 0, 3, 4));
```

ÇIKTI

```
30.0 40.0
30 40
50.0
```


Orijine uzaklık: $\sqrt{(30^2 + 40^2)} = 50.0$.

Adım 6 / 11

DEĞİŞKENLER

nokta = (30, 40)

xKoordinati = 30.0

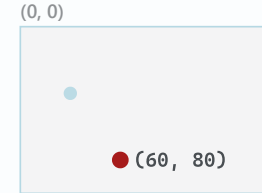
yKoordinati = 40.0

Point Sınıfı: (x, y) Noktası

```
1 Point nokta = new Point(30, 40);
2 double xKoordinati = nokta.getX();
3 double yKoordinati = nokta.getY();
4 System.out.println(xKoordinati + " " + yKoordinati);
5 System.out.println(nokta.x + " " + nokta.y);
6 System.out.println(nokta.distance(0, 0));
7 ► nokta.setLocation(60, 80);
8 System.out.println(nokta);
9 nokta.translate(5, -10); // 5 sağa, 10 yukarı
10 System.out.println(nokta);
11 System.out.println(Point.distance(0, 0, 3, 4));
```

ÇIKTI

```
30.0 40.0
30 40
50.0
```


setLocation noktayı yeni konuma taşır.
Değişkenler eski değerleri saklar.

Adım 7 / 11

DEĞİŞKENLER

nokta = (60, 80)

xKoordinati = **30.0**

yKoordinati = **40.0**

Point Sınıfı: (x, y) Noktası

```
1 Point nokta = new Point(30, 40);
2 double xKoordinati = nokta.getX();
3 double yKoordinati = nokta.getY();
4 System.out.println(xKoordinati + " " + yKoordinati);
5 System.out.println(nokta.x + " " + nokta.y);
6 System.out.println(nokta.distance(0, 0));
7 nokta.setLocation(60, 80);
8 System.out.println(nokta);
9 nokta.translate(5, -10); // 5 sağa, 10 yukarı
10 System.out.println(nokta);
11 System.out.println(Point.distance(0, 0, 3, 4));
```

ÇIKTI

```
30.0 40.0
30 40
50.0
java.awt.Point[x=60,y=80]
```

(0, 0)

toString() sınıf adını ve alanları yazar.

Adım 8 / 11

DEĞİŞKENLER

nokta = (60, 80)

xKoordinati = 30.0

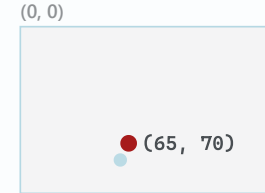
yKoordinati = 40.0

Point Sınıfı: (x, y) Noktası

```
1 Point nokta = new Point(30, 40);
2 double xKoordinati = nokta.getX();
3 double yKoordinati = nokta.getY();
4 System.out.println(xKoordinati + " " + yKoordinati);
5 System.out.println(nokta.x + " " + nokta.y);
6 System.out.println(nokta.distance(0, 0));
7 nokta.setLocation(60, 80);
8 System.out.println(nokta);
9 nokta.translate(5, -10); // 5 sağa, 10 yukarı
10 System.out.println(nokta);
11 System.out.println(Point.distance(0, 0, 3, 4));
```

ÇIKTI

```
30.0 40.0
30 40
50.0
java.awt.Point[x=60,y=80]
```


`translate(dx, dy)` görelî kaydırır. y azaldı: nokta **yukarı** çıktı.

Adım 9 / 11

DEĞİŞKENLER

`nokta = (65, 70)`

`xKoordinati = 30.0`

`yKoordinati = 40.0`

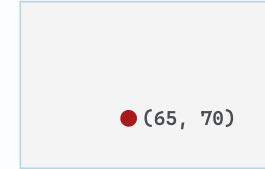
Point Sınıfı: (x, y) Noktası

```
1 Point nokta = new Point(30, 40);
2 double xKoordinati = nokta.getX();
3 double yKoordinati = nokta.getY();
4 System.out.println(xKoordinati + " " + yKoordinati);
5 System.out.println(nokta.x + " " + nokta.y);
6 System.out.println(nokta.distance(0, 0));
7 nokta.setLocation(60, 80);
8 System.out.println(nokta);
9 nokta.translate(5, -10); // 5 sağa, 10 yukarı
10 System.out.println(nokta);
11 System.out.println(Point.distance(0, 0, 3, 4));
```

ÇIKTI

```
30.0 40.0
30 40
50.0
java.awt.Point[x=60,y=80]
java.awt.Point[x=65,y=70]
```

(0, 0)

Yeni konum yazılır.

Adım 10 / 11

DEĞİŞKENLER

nokta = (65, 70)

xKoordinati = 30.0

yKoordinati = 40.0

Point Sınıfı: (x, y) Noktası

```

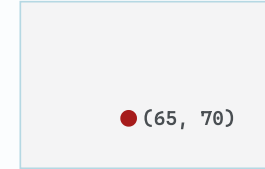
1 Point nokta = new Point(30, 40);
2 double xKoordinati = nokta.getX();
3 double yKoordinati = nokta.getY();
4 System.out.println(xKoordinati + " " + yKoordinati);
5 System.out.println(nokta.x + " " + nokta.y);
6 System.out.println(nokta.distance(0, 0));
7 nokta.setLocation(60, 80);
8 System.out.println(nokta);
9 nokta.translate(5, -10); // 5 sağa, 10 yukarı
10 System.out.println(nokta);
▶ System.out.println(Point.distance(0, 0, 3, 4));
    
```

ÇIKTI

```

30.0 40.0
30 40
50.0
java.awt.Point[x=60,y=80]
java.awt.Point[x=65,y=70]
5.0
    
```

(0, 0)

static **distance(x1, y1, x2, y2)** : (0, 0) ile (3, 4) arası 5.0.

Adım 11 / 11

DEĞİŞKENLER

nokta = (65, 70)

xKoordinati = 30.0

yKoordinati = 40.0

Color Sınıfı

- Arayüzün ve çizimlerin **renklendirilmesini** sağlar (`java.awt.Color`).
- **Hazır sabitler:** `Color.RED` , `Color.GREEN` , `Color.WHITE` , `Color.LIGHT_GRAY` ...
- **RGB:** kırmızı, yeşil, mavi bileşenleri 0–255 arası: `new Color(int red, int green, int blue)` .
- `darker()` bileşenleri 0,7 ile çarpar, `brighter()` 0,7'ye böler (en çok 255): **yeni** bir renk nesnesi döner.

```
Color turuncu = new Color(255, 128, 0);
System.out.println(turuncu);
System.out.println(turuncu.getGreen());
System.out.println(Color.RED.darker());
```

```
java.awt.Color[r=255,g=128,b=0]
128
java.awt.Color[r=178,g=0,b=0]
```

	<code>Color.RED</code> (255, 0, 0)
	<code>Color.BLUE</code> (0, 0, 255)
	<code>Color.LIGHT_GRAY</code> (192, 192, 192)
	<code>new Color(255, 128, 0)</code> turuncu
	<code>turuncu.darker()</code> (178, 89, 0)
	<code>Color.RED.darker()</code> (178, 0, 0)
	<code>Color.GREEN.darker()</code> (0, 178, 0)
	<code>new Color(100, 50, 0).brighter()</code> (142, 71, 0)

Font Sınıfı

Metnin yazı tipini, stilini ve boyutunu belirler: `new Font(ad, stil, punto)` .

Parametre	Değerler
ad	"Serif", "SansSerif", "Monospaced", "Dialog" (her sistemde bulunan mantıksal adlar) veya "Arial" gibi gerçek bir yazı tipi
stil	Font.PLAIN (0), Font.BOLD (1), Font.ITALIC (2), ikisi birden: Font.BOLD Font.ITALIC
punto	Tam sayı boyut, ör. 24

```
public void paintComponent(Graphics g) {  
    super.paintComponent(g);  
    g.setColor(new Color(0, 102, 204));  
    g.setFont(new Font("Serif", Font.BOLD, 24));  
    g.drawString("Java", 20, 40);  
    g.setFont(new Font("Monospaced", Font.PLAIN, 14));  
    g.drawString("Grafik", 20, 70);  
}
```


`JLabel` gibi bileşenlerde de aynı nesne kullanılır: `etiket.setFont(f)` .

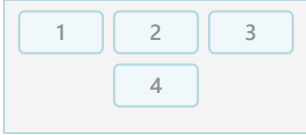
Mevcut bir yazı tipinden türetmek için:

```
f.deriveFont(Font.ITALIC,  
              18f)
```

Yerleşim Yöneticisi

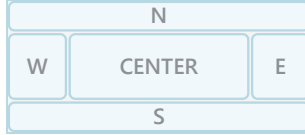
Yerleşim yöneticisi (layout manager), bir kapsayıcının içindeki bileşenlerin **boyutunu ve konumunu** kurallara göre hesaplayan nesnedir: `panel.setLayout(new GridLayout(2, 3));`. Koordinatları elle vermek yerine kullanılır, çünkü pencere büyüyünce, yazı tipi veya ekran çözünürlüğü değişince düzen kendiliğinden yeniden hesaplanır.

FlowLayout

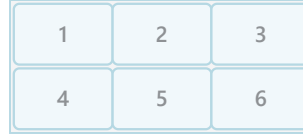
Soldan sağa, satır dolunca alta. **JPanel varsayılanı.**

BorderLayout

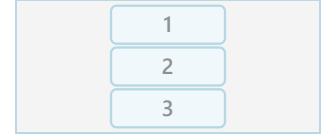
Beş bölge. **JFrame içerik bölmesi varsayılanı.**

GridLayout

Eşit boyutlu hücrelerden ızgara: `new GridLayout(2, 3)`.

BoxLayout

Tek satır veya tek sütun: `BoxLayout.Y_AXIS`.

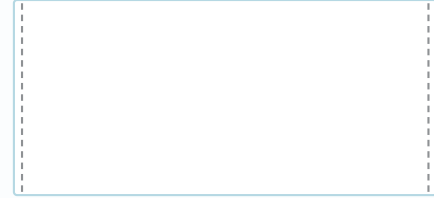
Daha esnek ama karmaşık olan **GridBagLayout**, farklı boyutlarda hücrelerden oluşan bir ızgara kurar. Panelleri iç içe koyup her birine basit bir yönetici vermek çoğu zaman yeterlidir.

FlowLayout Satırları Nasıl Doldurur?

```
▶ int[] gen = {90, 60, 110, 70, 80};
▶ JPanel panel = new JPanel(); // FlowLayout(CENTER, 5, 5)
▶ panel.setSize(260, 120);

4 for (int i = 0; i < gen.length; i++) {
5     JButton b = new JButton("B" + i);
6     b.setPreferredSize(new Dimension(gen[i], 30));
7     panel.add(b);
8 }
9 panel.doLayout(); // konumları hesapla
10 for (Component c : panel.getComponents())
11     System.out.println(c.getX() + ", " + c.getY());
```

panel 260 × 120

eklendi:

JPanel 'in varsayılan yöneticisi **FlowLayout** :
ortalı, bileşenler arası 5 piksel boşluk. Kesikli çizgiler
kenar boşluğu.

Adım 1 / 9

DEĞİŞKENLER

gen = [90, 60, 110, 70, 80]

panel = 260×120

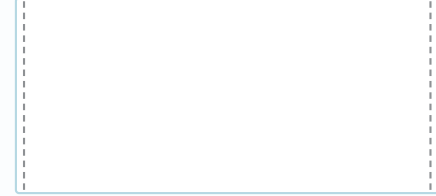
ÇIKTI

FlowLayout Satırları Nasıl Doldurur?

```
1 int[] gen = {90, 60, 110, 70, 80};
2 JPanel panel = new JPanel(); // FlowLayout(CENTER, 5,
3   5)
4 panel.setSize(260, 120);
5 for (int i = 0; i < gen.length; i++) {
6     JButton b = new JButton("B" + i);
7     b.setPreferredSize(new Dimension(gen[i], 30));
8     panel.add(b);
9 }
10 panel.doLayout(); // konumları hesapla
11 for (Component c : panel.getComponents())
12     System.out.println(c.getX() + ", " + c.getY());
```

panel 260 × 120

eklendi:

B0 90

add düğmeyi yalnızca listeye ekler; konumu henüz (0, 0), boyutu 0 × 0.

Adım 2 / 9

DEĞİŞKENLER

i = 0**b = B0 (90×30)**

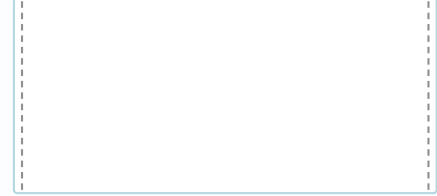
ÇIKTI

FlowLayout Satırları Nasıl Doldurur?

```
1 int[] gen = {90, 60, 110, 70, 80};
2 JPanel panel = new JPanel(); // FlowLayout(CENTER, 5,
3   5)
4 panel.setSize(260, 120);
5 ▶ for (int i = 0; i < gen.length; i++) {
6   ▶ JButton b = new JButton("B" + i);
7   ▶ b.setPreferredSize(new Dimension(gen[i], 30));
8   ▶ panel.add(b);
9 }
10 panel.doLayout(); // konumları hesapla
11 for (Component c : panel.getComponents())
12     System.out.println(c.getX() + ", " + c.getY());
```

panel 260 × 120

eklendi:

B0 90

B1 60

B2 110

B3 70

B4 80

Döngü bitti: beş düğme eklendi, hiçbiri yerleşmedi.
Yerleşim ancak düzen hesaplanınca yapılır.

Adım 3 / 9

DEĞİŞKENLER

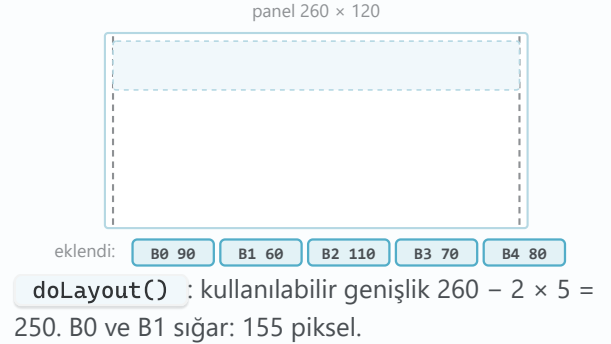
i = 4**b = B4 (80×30)**

ÇIKTI

FlowLayout Satırları Nasıl Doldurur?

```
1 int[] gen = {90, 60, 110, 70, 80};
2 JPanel panel = new JPanel(); // FlowLayout(CENTER, 5,
3   5)
4 panel.setSize(260, 120);
5 for (int i = 0; i < gen.length; i++) {
6     JButton b = new JButton("B" + i);
7     b.setPreferredSize(new Dimension(gen[i], 30));
8     panel.add(b);
9 }
10 panel.doLayout(); // konumları hesapla
11 for (Component c : panel.getComponents())
12     System.out.println(c.getX() + ", " + c.getY());
```


Adım 4 / 9

DEĞİŞKENLER

satır = 1

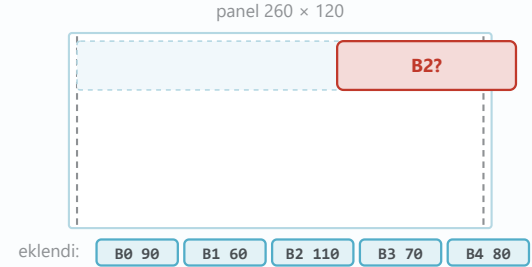
genişlik = $90+5+60=155$

ÇIKTI

FlowLayout Satırları Nasıl Doldurur?

```
1 int[] gen = {90, 60, 110, 70, 80};
2 JPanel panel = new JPanel(); // FlowLayout(CENTER, 5,
3   5)
4 panel.setSize(260, 120);
5 for (int i = 0; i < gen.length; i++) {
6     JButton b = new JButton("B" + i);
7     b.setPreferredSize(new Dimension(gen[i], 30));
8     panel.add(b);
9 }
10 panel.doLayout(); // konumları hesapla
11 for (Component c : panel.getComponents())
12     System.out.println(c.getX() + ", " + c.getY());
```


B2 de eklenirse satır 270 piksel olur: sığmaz, **alt satıra** iner.

Adım 5 / 9

DEĞİŞKENLER

satır = 1

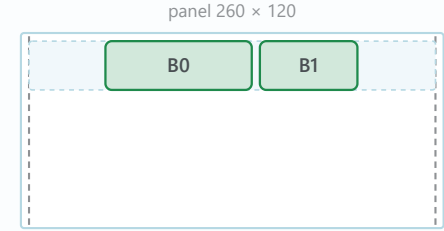
deneme = 155+5+110 = 270 > 250

ÇIKTI

FlowLayout Satırları Nasıl Doldurur?

```
1 int[] gen = {90, 60, 110, 70, 80};
2 JPanel panel = new JPanel(); // FlowLayout(CENTER, 5,
3   5)
4 panel.setSize(260, 120);
5 for (int i = 0; i < gen.length; i++) {
6     JButton b = new JButton("B" + i);
7     b.setPreferredSize(new Dimension(gen[i], 30));
8     panel.add(b);
9 }
10 ▶ panel.doLayout(); // konumları hesapla
11 for (Component c : panel.getComponents())
12     System.out.println(c.getX() + ", " + c.getY());
```


eklendi: B0 90 B1 60 B2 110 B3 70 B4 80

Satır 1 ortalanır: B0 x = 52, B1 x = 52 + 90 + 5 = 147, y = 5.

Adım 6 / 9

DEĞİŞKENLER

satır = 1

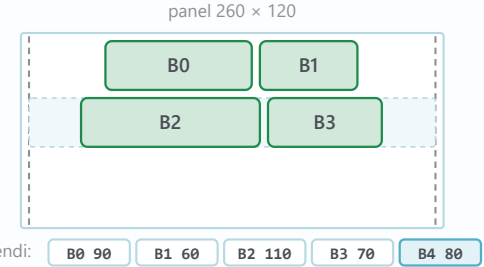
x0 = 5 + (250 - 155) / 2 = 52

ÇIKTI

FlowLayout Satırları Nasıl Doldurur?

```
1 int[] gen = {90, 60, 110, 70, 80};
2 JPanel panel = new JPanel(); // FlowLayout(CENTER, 5,
3   5)
4 panel.setSize(260, 120);
5 for (int i = 0; i < gen.length; i++) {
6     JButton b = new JButton("B" + i);
7     b.setPreferredSize(new Dimension(gen[i], 30));
8     panel.add(b);
9 }
10 ▶ panel.doLayout(); // konumları hesapla
11 for (Component c : panel.getComponents())
12     System.out.println(c.getX() + ", " + c.getY());
```


Satır 2: B2 ve B3 (185 piksel); B4 eklense 270 olur.
Ortalama: $x0 = 5 + (250 - 185)/2 = 37$.

Adım 7 / 9

DEĞİŞKENLER

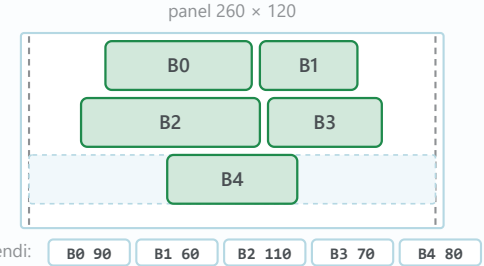
satır = 2 genişlik = $110+5+70 = 185$

ÇIKTI

FlowLayout Satırları Nasıl Doldurur?

```
1 int[] gen = {90, 60, 110, 70, 80};
2 JPanel panel = new JPanel(); // FlowLayout(CENTER, 5,
3   5)
4 panel.setSize(260, 120);
5 for (int i = 0; i < gen.length; i++) {
6     JButton b = new JButton("B" + i);
7     b.setPreferredSize(new Dimension(gen[i], 30));
8     panel.add(b);
9 }
10 ▶ panel.doLayout(); // konumları hesapla
11 for (Component c : panel.getComponents())
12     System.out.println(c.getX() + ", " + c.getY());
```


B4 tek başına üçüncü satırda; $y = 5 + 30 + 5 + 30 + 5 = 75$.

Adım 8 / 9

DEĞİŞKENLER

satır = 3

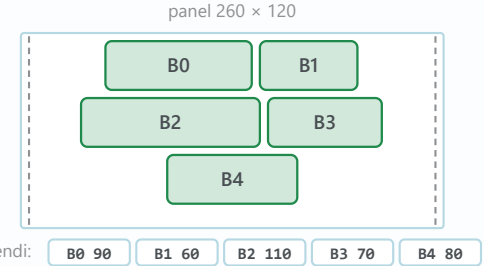
$x0 = 5 + (250 - 80) / 2 = 90$

ÇIKTI

FlowLayout Satırları Nasıl Doldurur?

```
1 int[] gen = {90, 60, 110, 70, 80};
2 JPanel panel = new JPanel(); // FlowLayout(CENTER, 5,
3   5)
4 panel.setSize(260, 120);
5 for (int i = 0; i < gen.length; i++) {
6     JButton b = new JButton("B" + i);
7     b.setPreferredSize(new Dimension(gen[i], 30));
8     panel.add(b);
9 panel.doLayout(); // konumları hesapla
10 for (Component c : panel.getComponents())
11     System.out.println(c.getX() + ", " + c.getY());
```


Hesaplanan sınırlar yazdırılır. Panel genişlerse satırlar yeniden hesaplanır ve düğmeler yer değiştirir.

Adım 9 / 9

DEĞİŞKENLER

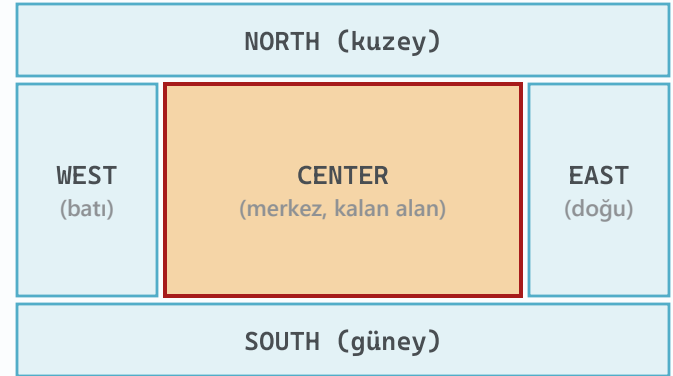
c = B0 ... B4

ÇIKTI

```
52, 5
147, 5
37, 40
152, 40
90, 75
```

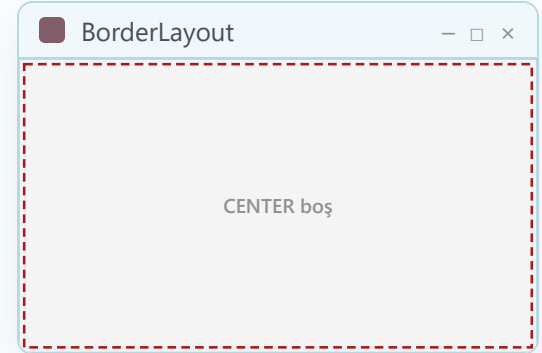
BorderLayout Sınıfı

- Bileşenleri **beş bölgeye** yerleştirir: `NORTH` , `SOUTH` , `WEST` , `EAST` , `CENTER` .
- Önceliği farklı bileşenleri düzenli göstermeye yarar: araç çubuğu üstte, durum satırı altta, asıl içerik ortada.
- Bölge belirtilmeden eklenen bileşen **merkeze** yerleşir: `add(b)` = `add(b, BorderLayout.CENTER)` .
- Her bölgede **tek** bileşen olur; aynı bölgeye ikinci ekleme öncekinin yerini alır.
- Kuzey ve güney tüm genişliği, batı ve doğu kalan yüksekliği alır; **merkez geriye kalan her şeyi** doldurur.
- `setHgap()` ve `setVgap()` bölgeler arasındaki yatay ve dikey boşluğu (piksel) ayarlar.

BorderLayout: Bölgeleri Doldurma

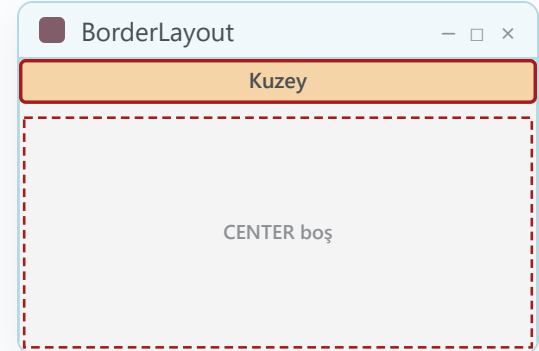
```
▶ JPanel panel = new JPanel();  
▶ BorderLayout yerlesim = new BorderLayout();  
▶ yerlesim.setHgap(5);  
▶ yerlesim.setVgap(5);  
▶ panel.setLayout(yerlesim);  
6 panel.add(new JButton("Kuzey"), BorderLayout.NORTH);  
7 panel.add(new JButton("Güney"), BorderLayout.SOUTH);  
8 panel.add(new JButton("Batı"), BorderLayout.WEST);  
9 panel.add(new JButton("Doğu"), BorderLayout.EAST);  
10 panel.add(new JButton("Merkez"), BorderLayout.CENTER);
```


Panel `BorderLayout` kullanacak;
bölgeler arasında 5 piksel boşluk var.
Henüz bileşen yok.

BorderLayout: Bölgeleri Doldurma

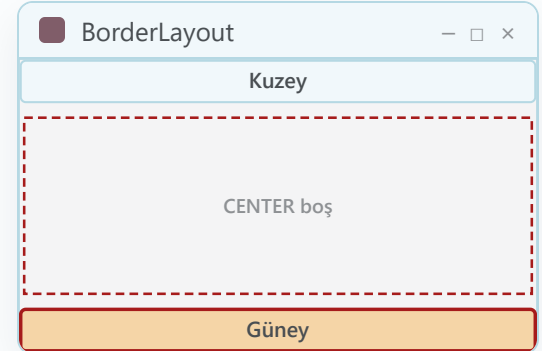
```
1 JPanel panel = new JPanel();
2 BorderLayout yerlesim = new BorderLayout();
3 yerlesim.setHgap(5);
4 yerlesim.setVgap(5);
5 panel.setLayout(yerlesim);
6 ▶ panel.add(new JButton("Kuzey"), BorderLayout.NORTH);
7 panel.add(new JButton("Güney"), BorderLayout.SOUTH);
8 panel.add(new JButton("Batı"), BorderLayout.WEST);
9 panel.add(new JButton("Doğu"), BorderLayout.EAST);
10 panel.add(new JButton("Merkez"), BorderLayout.CENTER);
```


Kuzey düğmesi **tüm genişliği** alır, yüksekliği düğmenin tercih ettiği kadardır.

BorderLayout: Bölgeleri Doldurma

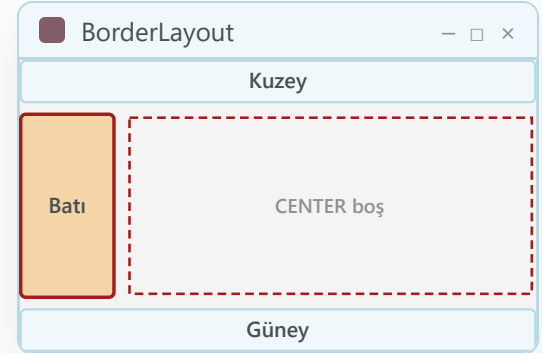
```
1 JPanel panel = new JPanel();
2 BorderLayout yerlesim = new BorderLayout();
3 yerlesim.setHgap(5);
4 yerlesim.setVgap(5);
5 panel.setLayout(yerlesim);
6 panel.add(new JButton("Kuzey"), BorderLayout.NORTH);
7 ▶ panel.add(new JButton("Güney"), BorderLayout.SOUTH);
8 panel.add(new JButton("Batı"), BorderLayout.WEST);
9 panel.add(new JButton("Doğu"), BorderLayout.EAST);
10 panel.add(new JButton("Merkez"), BorderLayout.CENTER);
```


Güney de tüm genişlikte, en alta yerleşir.

BorderLayout: Bölgeleri Doldurma

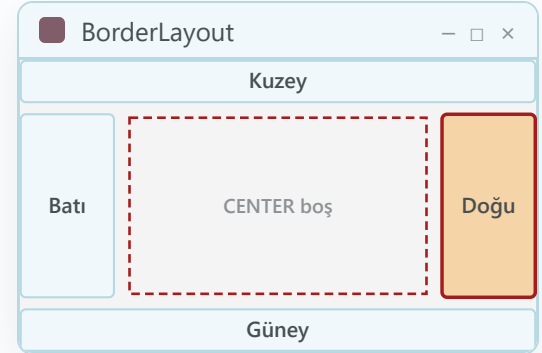
```
1 JPanel panel = new JPanel();
2 BorderLayout yerlesim = new BorderLayout();
3 yerlesim.setHgap(5);
4 yerlesim.setVgap(5);
5 panel.setLayout(yerlesim);
6 panel.add(new JButton("Kuzey"), BorderLayout.NORTH);
7 panel.add(new JButton("Güney"), BorderLayout.SOUTH);
8 ▶ panel.add(new JButton("Batı"), BorderLayout.WEST);
9 panel.add(new JButton("Doğu"), BorderLayout.EAST);
10 panel.add(new JButton("Merkez"), BorderLayout.CENTER);
```


Batı, kuzey ile güney arasında kalan yüksekliği alır; genişliği metne göre.

BorderLayout: Bölgeleri Doldurma

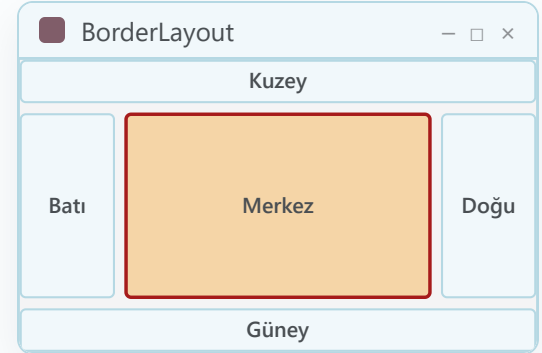
```
1 JPanel panel = new JPanel();
2 BorderLayout yerlesim = new BorderLayout();
3 yerlesim.setHgap(5);
4 yerlesim.setVgap(5);
5 panel.setLayout(yerlesim);
6 panel.add(new JButton("Kuzey"), BorderLayout.NORTH);
7 panel.add(new JButton("Güney"), BorderLayout.SOUTH);
8 panel.add(new JButton("Batı"), BorderLayout.WEST);
9 ► panel.add(new JButton("Doğu"), BorderLayout.EAST);
10 panel.add(new JButton("Merkez"), BorderLayout.CENTER);
```


Doğu sağ kenara yerleşir.

BorderLayout: Bölgeleri Doldurma

```
1 JPanel panel = new JPanel();
2 BorderLayout yerlesim = new BorderLayout();
3 yerlesim.setHgap(5);
4 yerlesim.setVgap(5);
5 panel.setLayout(yerlesim);
6 panel.add(new JButton("Kuzey"), BorderLayout.NORTH);
7 panel.add(new JButton("Güney"), BorderLayout.SOUTH);
8 panel.add(new JButton("Batı"), BorderLayout.WEST);
9 panel.add(new JButton("Doğu"), BorderLayout.EAST);
▶ panel.add(new JButton("Merkez"), BorderLayout.CENTER);
```


Merkez **geriye kalan bütün alanı** doldurur. Pencere büyütülürse en çok merkez büyür.

GİRİŞ YASAK İŞARETİ

Giriş Yasak İşareti

Hedef: trafikteki “girişi olmayan yol” işaretini çizen bir panel. Şekil üst üste boyanan dört katmandan oluşur:

1. Yeşil arka plan (`setBackground`)
2. Beyaz büyük daire (dış halka)
3. Kırmızı, biraz küçük daire
4. Ortada beyaz yatay bar

Bütün ölçüler `getWidth()` ve `getHeight()` 'tan **hesaplanır**:
pencere büyütülünce işaret de büyür ve hep ortada kalır.

GİRİŞ YASAK İŞARETİ

paintComponent Kodu

```
public class GirisYasaktirIsareti extends JPanel {  
    @Override  
    public void paintComponent(Graphics g) {  
        super.paintComponent(g);  
        var c = new Point(getWidth() / 2, getHeight() / 2); // merkez  
        var r = Math.min(getWidth() / 2, getHeight() / 2) - 5; // yarıçap  
        var r2 = (int) (r * 0.9); // iç yarıçap  
        var bw = (int) (r2 * 1.4); // bar genişliği  
        var bh = (int) (r2 * 0.35); // bar yüksekliği  
        g.setColor(Color.WHITE);  
        g.fillOval(c.x - r, c.y - r, 2 * r, 2 * r);  
        g.setColor(Color.RED);  
        g.fillOval(c.x - r2, c.y - r2, r2 * 2, r2 * 2);  
        g.setColor(Color.WHITE);  
        g.fillRect(c.x - bw / 2, c.y - bh / 2, bw, bh);  
    }  
}
```

var (Java 10+): tipi derleyici sağdaki ifadeden çıkarır; burada **c** bir **Point**, diğerleri **int**. Klasik yazım: **Point c = new Point(...); int r = ...; (int)** dönüşümü ondalık kısmı **atar**. Gerekli içe aktarmalar: **java.awt.*** ve **javax.swing.***.

İşareti Çizme: `paintComponent` İzleme

```
► super.paintComponent(g);  
2 var c = new Point(getWidth() / 2, getHeight() / 2);  
3 var r = Math.min(getWidth() / 2, getHeight() / 2) - 5;  
4 var r2 = (int) (r * 0.9);  
5 var bw = (int) (r2 * 1.4);  
6 var bh = (int) (r2 * 0.35);  
7 g.setColor(Color.WHITE);  
8 g.fillOval(c.x - r, c.y - r, 2 * r, 2 * r);  
9 g.setColor(Color.RED);  
10 g.fillOval(c.x - r2, c.y - r2, r2 * 2, r2 * 2);  
11 g.setColor(Color.WHITE);  
12 g.fillRect(c.x - bw / 2, c.y - bh / 2, bw, bh);
```


Panel 384 × 261 piksel.

`super.paintComponent` zemini arka plan rengiyle (yeşil) boyar.

Adım 1 / 9

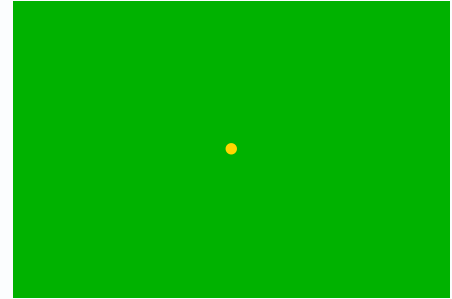
DEĞİŞKENLER

`getWidth()` = 384

`getHeight()` = 261

İşareti Çizme: `paintComponent` İzleme

```
1 super.paintComponent(g);
2 ▶ var c = new Point(getWidth() / 2, getHeight() / 2);
3 var r = Math.min(getWidth() / 2, getHeight() / 2) - 5;
4 var r2 = (int) (r * 0.9);
5 var bw = (int) (r2 * 1.4);
6 var bh = (int) (r2 * 0.35);
7 g.setColor(Color.WHITE);
8 g.fillOval(c.x - r, c.y - r, 2 * r, 2 * r);
9 g.setColor(Color.RED);
10 g.fillOval(c.x - r2, c.y - r2, r2 * 2, r2 * 2);
11 g.setColor(Color.WHITE);
12 g.fillRect(c.x - bw / 2, c.y - bh / 2, bw, bh);
```


Merkez: $(384 / 2, 261 / 2) = (192, 130)$. Tam sayı bölmesi: $130,5 \rightarrow 130$.

Adım 2 / 9

DEĞİŞKENLER

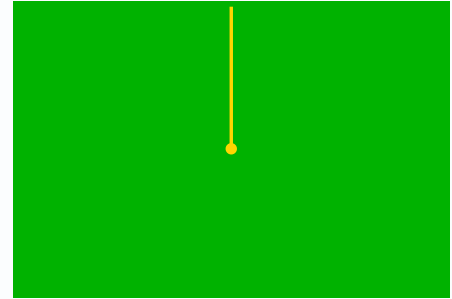
`getWidth()` = 384

`getHeight()` = 261

`c` = (192, 130)

İşareti Çizme: `paintComponent` İzleme

```
1 super.paintComponent(g);
2 var c = new Point(getWidth() / 2, getHeight() / 2);
3 ► var r = Math.min(getWidth() / 2, getHeight() / 2) - 5;
4 var r2 = (int) (r * 0.9);
5 var bw = (int) (r2 * 1.4);
6 var bh = (int) (r2 * 0.35);
7 g.setColor(Color.WHITE);
8 g.fillOval(c.x - r, c.y - r, 2 * r, 2 * r);
9 g.setColor(Color.RED);
10 g.fillOval(c.x - r2, c.y - r2, r2 * 2, r2 * 2);
11 g.setColor(Color.WHITE);
12 g.fillRect(c.x - bw / 2, c.y - bh / 2, bw, bh);
```


Yarıçap: $\min(192, 130) - 5 = 125$. Kısa kenara göre seçilir, 5 piksel pay kalır.

Adım 3 / 9

DEĞİŞKENLER

`getWidth()` = 384

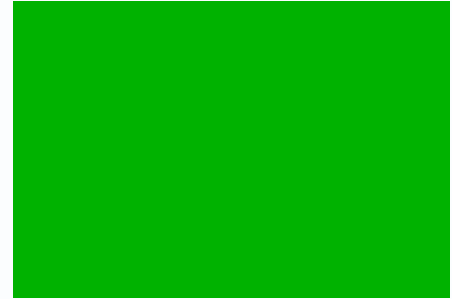
`getHeight()` = 261

`c` = (192, 130)

`r` = 125

İşareti Çizme: `paintComponent` İzleme

```
1 super.paintComponent(g);
2 var c = new Point(getWidth() / 2, getHeight() / 2);
3 var r = Math.min(getWidth() / 2, getHeight() / 2) - 5;
4 ► var r2 = (int) (r * 0.9);
5 var bw = (int) (r2 * 1.4);
6 var bh = (int) (r2 * 0.35);
7 g.setColor(Color.WHITE);
8 g.fillOval(c.x - r, c.y - r, 2 * r, 2 * r);
9 g.setColor(Color.RED);
10 g.fillOval(c.x - r2, c.y - r2, r2 * 2, r2 * 2);
11 g.setColor(Color.WHITE);
12 g.fillRect(c.x - bw / 2, c.y - bh / 2, bw, bh);
```


İç yarıçap: (int) 112,5 = 112.

Adım 4 / 9

DEĞİŞKENLER

`getWidth()` = 384

`getHeight()` = 261

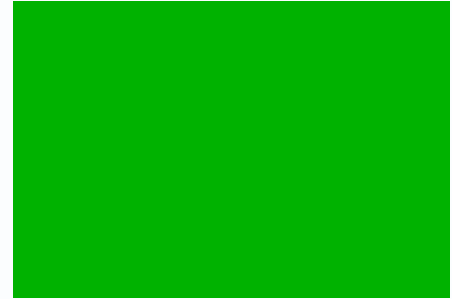
`c` = (192, 130)

`r` = 125

`r2` = 112

İşareti Çizme: `paintComponent` İzleme

```
1 super.paintComponent(g);
2 var c = new Point(getWidth() / 2, getHeight() / 2);
3 var r = Math.min(getWidth() / 2, getHeight() / 2) - 5;
4 var r2 = (int) (r * 0.9);
5 ► var bw = (int) (r2 * 1.4);
6 var bh = (int) (r2 * 0.35);
7 g.setColor(Color.WHITE);
8 g.fillOval(c.x - r, c.y - r, 2 * r, 2 * r);
9 g.setColor(Color.RED);
10 g.fillOval(c.x - r2, c.y - r2, r2 * 2, r2 * 2);
11 g.setColor(Color.WHITE);
12 g.fillRect(c.x - bw / 2, c.y - bh / 2, bw, bh);
```


Bar genişliği: $(\text{int}) (112 \times 1.4) = (\text{int}) 156,8 = 156$.

Adım 5 / 9

DEĞİŞKENLER

`getWidth()` = 384

`getHeight()` = 261

`c` = (192, 130)

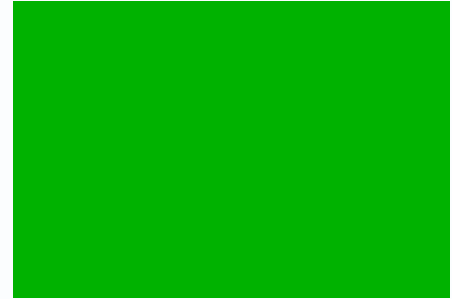
`r` = 125

`r2` = 112

`bw` = 156

İşareti Çizme: paintComponent İzleme

```
1 super.paintComponent(g);
2 var c = new Point(getWidth() / 2, getHeight() / 2);
3 var r = Math.min(getWidth() / 2, getHeight() / 2) - 5;
4 var r2 = (int) (r * 0.9);
5 var bw = (int) (r2 * 1.4);
6 ► var bh = (int) (r2 * 0.35);
7 g.setColor(Color.WHITE);
8 g.fillOval(c.x - r, c.y - r, 2 * r, 2 * r);
9 g.setColor(Color.RED);
10 g.fillOval(c.x - r2, c.y - r2, r2 * 2, r2 * 2);
11 g.setColor(Color.WHITE);
12 g.fillRect(c.x - bw / 2, c.y - bh / 2, bw, bh);
```


Bar yüksekliği: (int) 39,2 = 39.

Adım 6 / 9

DEĞİŞKENLER

getWidth() = 384

getHeight() = 261

c = (192, 130)

r = 125

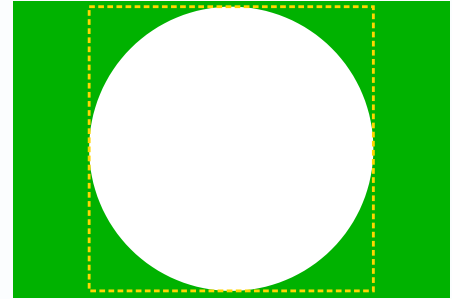
r2 = 112

bw = 156

bh = 39

İşareti Çizme: `paintComponent` İzleme

```
1 super.paintComponent(g);
2 var c = new Point(getWidth() / 2, getHeight() / 2);
3 var r = Math.min(getWidth() / 2, getHeight() / 2) - 5;
4 var r2 = (int) (r * 0.9);
5 var bw = (int) (r2 * 1.4);
6 var bh = (int) (r2 * 0.35);
7 ▶ g.setColor(Color.WHITE);
8 ▶ g.fillOval(c.x - r, c.y - r, 2 * r, 2 * r);
9 g.setColor(Color.RED);
10 g.fillOval(c.x - r2, c.y - r2, r2 * 2, r2 * 2);
11 g.setColor(Color.WHITE);
12 g.fillRect(c.x - bw / 2, c.y - bh / 2, bw, bh);
```


`fillOval(67, 5, 250, 250)` : beyaz daire, sınırlayıcı kare kesikli çizgide.

Adım 7 / 9

DEĞİŞKENLER

`getWidth()` = 384

`getHeight()` = 261

`c` = (192, 130)

`r` = 125

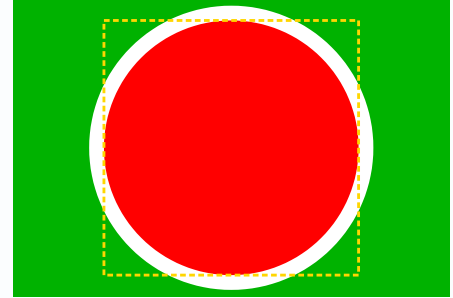
`r2` = 112

`bw` = 156

`bh` = 39

İşareti Çizme: `paintComponent` İzleme

```
1 super.paintComponent(g);
2 var c = new Point(getWidth() / 2, getHeight() / 2);
3 var r = Math.min(getWidth() / 2, getHeight() / 2) - 5;
4 var r2 = (int) (r * 0.9);
5 var bw = (int) (r2 * 1.4);
6 var bh = (int) (r2 * 0.35);
7 g.setColor(Color.WHITE);
8 g.fillOval(c.x - r, c.y - r, 2 * r, 2 * r);
9 g.setColor(Color.RED);
10 g.fillOval(c.x - r2, c.y - r2, r2 * 2, r2 * 2);
11 g.setColor(Color.WHITE);
12 g.fillRect(c.x - bw / 2, c.y - bh / 2, bw, bh);
```


`fillOval(80, 18, 224, 224)` : kırmızı daire beyazın üstüne boyanır; 13 piksellik beyaz halka kalır.

Adım 8 / 9

DEĞİŞKENLER

`getWidth()` = 384

`getHeight()` = 261

`c` = (192, 130)

`r` = 125

`r2` = 112

`bw` = 156

`bh` = 39

İşareti Çizme: `paintComponent` İzleme

```
1 super.paintComponent(g);
2 var c = new Point(getWidth() / 2, getHeight() / 2);
3 var r = Math.min(getWidth() / 2, getHeight() / 2) - 5;
4 var r2 = (int) (r * 0.9);
5 var bw = (int) (r2 * 1.4);
6 var bh = (int) (r2 * 0.35);
7 g.setColor(Color.WHITE);
8 g.fillOval(c.x - r, c.y - r, 2 * r, 2 * r);
9 g.setColor(Color.RED);
10 g.fillOval(c.x - r2, c.y - r2, r2 * 2, r2 * 2);
    ► g.setColor(Color.WHITE);
    ► g.fillRect(c.x - bw / 2, c.y - bh / 2, bw, bh);
```


`fillRect(114, 111, 156, 39)` : beyaz bar en üste. İşaret tamam.

Adım 9 / 9

DEĞİŞKENLER

`getWidth()` = 384

`getHeight()` = 261

`c` = (192, 130)

`r` = 125

`r2` = 112

`bw` = 156

`bh` = 39

GİRİŞ YASAK İŞARETİ

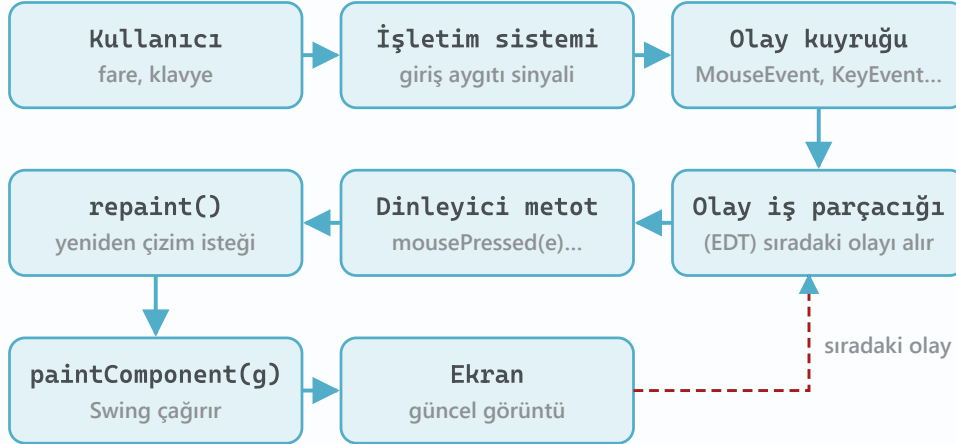
main ve Pencere

```
public static void main(String[] args) {  
    SwingUtilities.invokeLater(() -> {  
        var panel = new GirişYasaktırIsareti();  
        panel.setBackground(Color.GREEN.darker());  
        var frame = new JFrame("Basit bir grafik programı");  
        frame.setSize(400, 300);  
        frame.setDefaultCloseOperation(JFrame.EXIT_ON_CLOSE);  
        frame.getContentPane().add(panel, BorderLayout.CENTER);  
        frame.setVisible(true);  
    });  
}
```

- `SwingUtilities.invokeLater(() -> { ... })` : arayüzü **olay iş parçacığında** kurar (birazdan).
- `() -> { ... }` bir **lambda ifadesidir** (Java 8+):
"sonra çalıştırılacak kod parçası".
- `Color.GREEN.darker()` = (0, 178, 0): saf yeşilden biraz koyu.
- Panel, pencerenin içerik bölmesinin **merkezin**e eklenir; tek bileşen olduğu için tüm alanı kaplar.
- 400 × 300 pencerede kenarlık ve başlık çubuğu düşünülünce panel yaklaşık 384 × 261 olur (işletim sistemine göre değişir).

Etkileşimli Bilgisayar Grafikleri

- **Bilgisayar grafikleri**, görsel içerik oluşturma ve işleme sürecidir. **Etkileşimli** (interactive) grafiklerde kullanıcı fare, klavye gibi giriş aygıtlarıyla görüntüyü değiştirir: çizim programları, oyunlar, haritalar.
- Grafik kütüphaneleri şekil çizmeyi, renklendirmeyi ve grafik nesnelerini değiştirmeyi sağlar; etkileşim ise aşağıdaki **olay döngüsü** ile gerçekleşir.

Dinleyici metot ekranı doğrudan boyamaz: veriyi günceller ve `repaint()` ile **yeniden çizim ister**. Swing uygun anda `paintComponent` 'i çağırır.

Dinleyici Arayüzü ve Adaptör

ARAYÜZ: BEŞ METODUN HEPSİ YAZILMALI

MouseAdapter : YALNIZ GEREKENİ GEÇERSİZ KIL

```
class Dinleyici implements MouseListener {  
    public void mouseClicked(MouseEvent e) {  
        System.out.println("tık");  
    }  
    public void mousePressed(MouseEvent e) { }  
    public void mouseReleased(MouseEvent e) { }  
    public void mouseEntered(MouseEvent e) { }  
    public void mouseExited(MouseEvent e) { }  
}
```

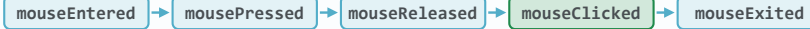
```
class Dinleyici extends MouseAdapter {  
    @Override  
    public void mouseClicked(MouseEvent e) {  
        System.out.println("tık");  
    }  
}  
// panel.addMouseListener(new Dinleyici());
```

- **MouseAdapter** , **MouseListener** (ve **MouseMotionListener** , **MouseWheelListener**) arayüzünü **boş gövdelerle** gerçekleştiren hazır bir sınıftır. Ondan türeyen sınıf yalnızca ilgilendiği metodu yazar.
- Hareket olayları ayrı bir arayüzdedir: **MouseMotionListener** (**mouseDragged** , **mouseMoved**); adaptörü **MouseMotionAdapter** . Kayıt: **addMouseListener(...)** , **addMouseMotionListener(...)** .
- **new MouseAdapter() { ... }** biçimi bir **anonim iç sınıftır** (anonymous inner class): adı olmayan, tek kullanımlık bir alt sınıf.

Fare Olay Metotları

Metot	Arayüz	Ne zaman çağrılır?
<code>mousePressed(e)</code>	<code>MouseListener</code>	Fare düğmesine basıldığı an
<code>mouseReleased(e)</code>	<code>MouseListener</code>	Düğme bırakıldığında
<code>mouseClicked(e)</code>	<code>MouseListener</code>	Basıp aynı yerde bırakınca (pressed → released → clicked)
<code>mouseEntered(e)</code> / <code>mouseExited(e)</code>	<code>MouseListener</code>	İşaretçi bileşenin içine girince / dışına çıkınca
<code>mouseMoved(e)</code>	<code>MouseMotionListener</code>	Düğmeye basmadan hareket edince
<code>mouseDragged(e)</code>	<code>MouseMotionListener</code>	Düğme basılıyken hareket edince (sürükleme)
<code>mouseWheelMoved(e)</code>	<code>MouseWheelListener</code>	Tekerlek döndürülünce

tıklama:

sürüklemeye: mousePressed → mouseDragged ... → mouseReleased; işaretçi yer değiştirdiği için mouseClicked gelmez

Her metot bir `MouseEvent` e parametresi alır: olayın **nerede, hangi düğmeyle, hangi tuşlar basılıyken** olduğu bu nesnedir.

MouseEvent Sınıfı

Metot	Döndürdüğü
<code>getX()</code> , <code>getY()</code>	İşaretçinin bileşene göre konumu
<code>getPoint()</code>	Aynı konum, <code>Point</code> olarak
<code>getButton()</code>	<code>BUTTON1</code> sol, <code>BUTTON2</code> orta, <code>BUTTON3</code> sağ
<code>getClickCount()</code>	Art arda tıklama sayısı (2: çift tık)
<code>isShiftDown()</code> , <code>isCtrlDown()</code> , <code>isAltDown()</code>	O anda tuş basılı mı?

```
panel.addMouseListener(new MouseAdapter() {  
    @Override  
    public void mousePressed(MouseEvent e) {  
        String dugme = "sol";  
        if (e.getButton() == MouseEvent.BUTTON3) {  
            dugme = "sağ";  
        }  
        System.out.println(dugme + " (" + e.getX()  
            + ", " + e.getY() + ")"  
            + (e.isShiftDown() ? " + Shift" : ""));  
    }  
});
```

Fare olayı sonrasında oluşan durumu temsil eder.
Koordinatlar **ekrana değil bileşene** göre dir:
panelin sol üst köşesi (0, 0).

Deneyin: Fare Olayları

Fare Olayları

Panelin içinde tıklayın, sürükleyin; Shift veya Ctrl basılı deneyin.

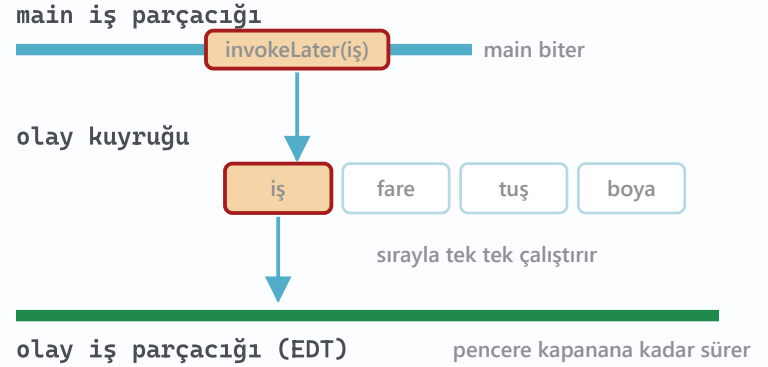
JAVA ÇAĞRISI VE `MouseEvent` DEĞERLERİ

(henüz olay yok)

Tarayıcı olayları Java'daki karşılıklarıyla gösterilir. Tıklamanın **pressed** → **released** → **clicked** sırasıyla üç olay ürettiğine, sürüklerken çok sayıda `mouseDragged` geldiğine dikkat edin. Sağ tık `BUTTON3` 'tür.

SwingUtilities ve Olay İş Parçacığı

- `javax.swing.SwingUtilities` yardımcı metotlar içerir.
- Swing bileşenleri **iş parçacığı güvenli değildir** (not thread-safe): aynı anda birden çok iş parçacığı dokunursa tutarsızlık olabilir.
- Kural: bileşenler yalnızca **olay iş parçacığından** (Event Dispatch Thread, EDT) kurulur ve değiştirilir. Dinleyici metotlar zaten EDT'de çalışır.
- Benzetme: mutfakta tek bir aşçı (EDT) vardır; diğerleri yemeği kendileri yapmaz, **sipariş fişi** (`Runnable`) bırakır.

Metot	Davranış
<code>invokeLater(iş)</code>	İşi kuyruğa koyar ve hemen döner (asenkron). GUI başlatmanın standart yolu.
<code>invokeAndWait(iş)</code>	İş EDT'de bitene kadar bekler (senkron). EDT'nin içinden çağrılırsa Error fırlatır (EDT kendini bekleyemez).

Olay Kuyruğu: `invokeLater` ve `invokeAndWait`

```
1 public static void main(String[] a) throws Exception {  
  ▶ System.out.println("1 main");  
  3 SwingUtilities.invokeLater(  
    4     () -> System.out.println("3 iş A"));  
  5 SwingUtilities.invokeLater(  
    6     () -> System.out.println("4 iş B"));  
  7 System.out.println("2 main devam ediyor");  
  8 SwingUtilities.invokeAndWait(() ->  
    System.out.println(  
  9     "5 iş C, EDT mi? " +  
    SwingUtilities.isEventDispatchThread()));  
10 System.out.println("6 main, EDT mi? "  
11     + SwingUtilities.isEventDispatchThread());  
12 }
```


Program `main` iş parçacığında başlar. Olay iş parçacığı (EDT) henüz yok.

Adım 1 / 9

DEĞİŞKENLER

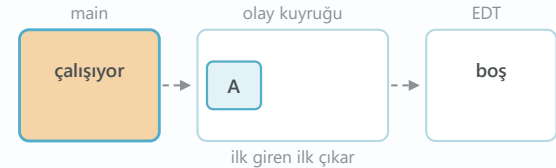
iş parçacığı = `main`

ÇIKTI

1 main

Olay Kuyruğu: `invokeLater` ve `invokeAndWait`

```
1 public static void main(String[] a) throws Exception {  
2     System.out.println("1 main");  
3     SwingUtilities.invokeLater(  
4         () -> System.out.println("3 iş A"));  
5     SwingUtilities.invokeLater(  
6         () -> System.out.println("4 iş B"));  
7     System.out.println("2 main devam ediyor");  
8     SwingUtilities.invokeAndWait(() ->  
9         System.out.println(  
10             "5 iş C, EDT mi? " +  
11             SwingUtilities.isEventDispatchThread()));  
12     System.out.println("6 main, EDT mi? "  
13         + SwingUtilities.isEventDispatchThread());  
14 }
```


`invokeLater` iş A'yı kuyruğa koyar ve **hemen döner**. EDT başlatılır.

Adım 2 / 9

DEĞİŞKENLER

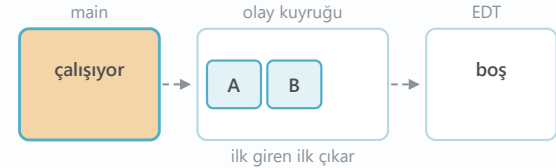
kuyruk = [A]

ÇIKTI

```
1 main
```

Olay Kuyruğu: `invokeLater` ve `invokeAndWait`

```
1 public static void main(String[] a) throws Exception {  
2     System.out.println("1 main");  
3     SwingUtilities.invokeLater(  
4         () -> System.out.println("3 iş A"));  
5     ▶ SwingUtilities.invokeLater(  
6         () -> System.out.println("4 iş B"));  
7     System.out.println("2 main devam ediyor");  
8     SwingUtilities.invokeAndWait(() ->  
9         System.out.println(  
10             "5 iş C, EDT mi? " +  
11             SwingUtilities.isEventDispatchThread()));  
12     System.out.println("6 main, EDT mi? "  
13         + SwingUtilities.isEventDispatchThread());  
14 }
```


İş B de kuyruğa eklenir; `main` yine beklemez.

Adım 3 / 9

DEĞİŞKENLER

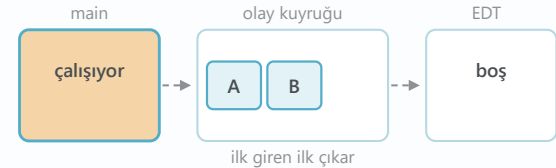
`kuyruk = [A, B]`

ÇIKTI

```
1 main
```

Olay Kuyruğu: `invokeLater` ve `invokeAndWait`

```
1 public static void main(String[] a) throws Exception {  
2     System.out.println("1 main");  
3     SwingUtilities.invokeLater(  
4         () -> System.out.println("3 iş A"));  
5     SwingUtilities.invokeLater(  
6         () -> System.out.println("4 iş B"));  
7     ▶ System.out.println("2 main devam ediyor");  
8     SwingUtilities.invokeAndWait(() ->  
9         System.out.println(  
10             "5 iş C, EDT mi? " +  
11             SwingUtilities.isEventDispatchThread()));  
12     System.out.println("6 main, EDT mi? "  
13         + SwingUtilities.isEventDispatchThread());  
14 }
```


`main` kendi işine devam eder. (Bu çalıştırmada EDT henüz bir iş almadı; iki iş parçacığı bağımsızdır.)

Adım 4 / 9

DEĞİŞKENLER

kuyruk = [A, B]

ÇIKTI

```
1 main  
2 main devam ediyor
```

Olay Kuyruğu: `invokeLater` ve `invokeAndWait`

```
1 public static void main(String[] a) throws Exception {  
2     System.out.println("1 main");  
3     SwingUtilities.invokeLater(  
4         () -> System.out.println("3 iş A"));  
5     SwingUtilities.invokeLater(  
6         () -> System.out.println("4 iş B"));  
7     System.out.println("2 main devam ediyor");  
8     ▶ SwingUtilities.invokeAndWait(() ->  
9         System.out.println(  
10            "5 iş C, EDT mi? " +  
11            SwingUtilities.isEventDispatchThread()));  
12 }
```


`invokeAndWait` iş C'yi kuyruğa koyar ve `main` 'i **durdurur**.

Adım 5 / 9

DEĞİŞKENLER

`kuyruk = [A, B, C]`

ÇIKTI

```
1 main  
2 main devam ediyor
```

Olay Kuyruğu: `invokeLater` ve `invokeAndWait`

```
1 public static void main(String[] a) throws Exception {  
2     System.out.println("1 main");  
3     SwingUtilities.invokeLater(  
4         () -> System.out.println("3 iş A"));  
5     SwingUtilities.invokeLater(  
6         () -> System.out.println("4 iş B"));  
7     System.out.println("2 main devam ediyor");  
8     SwingUtilities.invokeAndWait(() ->  
9         System.out.println(  
10             "5 iş C, EDT mi? " +  
11             SwingUtilities.isEventDispatchThread()));  
12     System.out.println("6 main, EDT mi? "  
13         + SwingUtilities.isEventDispatchThread());  
14 }
```


EDT kuyruğun başındaki iş A'yı çalıştırır (iş parçacığının adı `AWT-EventQueue-0`).

Adım 6 / 9

DEĞİŞKENLER

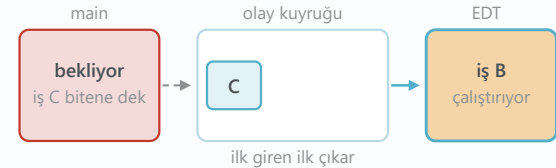
`kuyruk = [B, C]`

ÇIKTI

```
1 main  
2 main devam ediyor  
3 iş A
```

Olay Kuyruğu: `invokeLater` ve `invokeAndWait`

```
1 public static void main(String[] a) throws Exception {  
2     System.out.println("1 main");  
3     SwingUtilities.invokeLater(  
4         () -> System.out.println("3 iş A"));  
5     SwingUtilities.invokeLater(  
6         () -> System.out.println("4 iş B"));  
7     System.out.println("2 main devam ediyor");  
8     SwingUtilities.invokeAndWait(() ->  
9         System.out.println(  
10             "5 iş C, EDT mi? " +  
11             SwingUtilities.isEventDispatchThread()));  
12     System.out.println("6 main, EDT mi? "  
13         + SwingUtilities.isEventDispatchThread());  
14 }
```


Sıra korunur: iş B, iş A'dan sonra.

Adım 7 / 9

DEĞİŞKENLER

kuyruk = [C]

ÇIKTI

```
1 main
2 main devam ediyor
3 iş A
4 iş B
```

Olay Kuyruğu: `invokeLater` ve `invokeAndWait`

```
1 public static void main(String[] a) throws Exception {  
2     System.out.println("1 main");  
3     SwingUtilities.invokeLater(  
4         () -> System.out.println("3 iş A"));  
5     SwingUtilities.invokeLater(  
6         () -> System.out.println("4 iş B"));  
7     System.out.println("2 main devam ediyor");  
8     ▶ SwingUtilities.invokeAndWait(() ->  
9         System.out.println(  
10            "5 iş C, EDT mi? " +  
11            SwingUtilities.isEventDispatchThread()));  
12 }
```


İş C de EDT'de çalışır (`true`). Bitince bekleyen `main` uyandırılır.

Adım 8 / 9

DEĞİŞKENLER

`kuyruk = []`

ÇIKTI

```
1 main  
2 main devam ediyor  
3 iş A  
4 iş B  
5 iş C, EDT mi? true
```

Olay Kuyruğu: `invokeLater` ve `invokeAndWait`

```
1 public static void main(String[] a) throws Exception {  
2     System.out.println("1 main");  
3     SwingUtilities.invokeLater(  
4         () -> System.out.println("3 iş A"));  
5     SwingUtilities.invokeLater(  
6         () -> System.out.println("4 iş B"));  
7     System.out.println("2 main devam ediyor");  
8     SwingUtilities.invokeAndWait(() ->  
9         System.out.println(  
10             "5 iş C, EDT mi? " +  
11             SwingUtilities.isEventDispatchThread()));  
12     System.out.println("6 main, EDT mi? "  
13         + SwingUtilities.isEventDispatchThread());  
14 }
```


`main` EDT değildir (`false`). Bileşenlere bu yüzden yalnız EDT'den dokunulur.

Adım 9 / 9

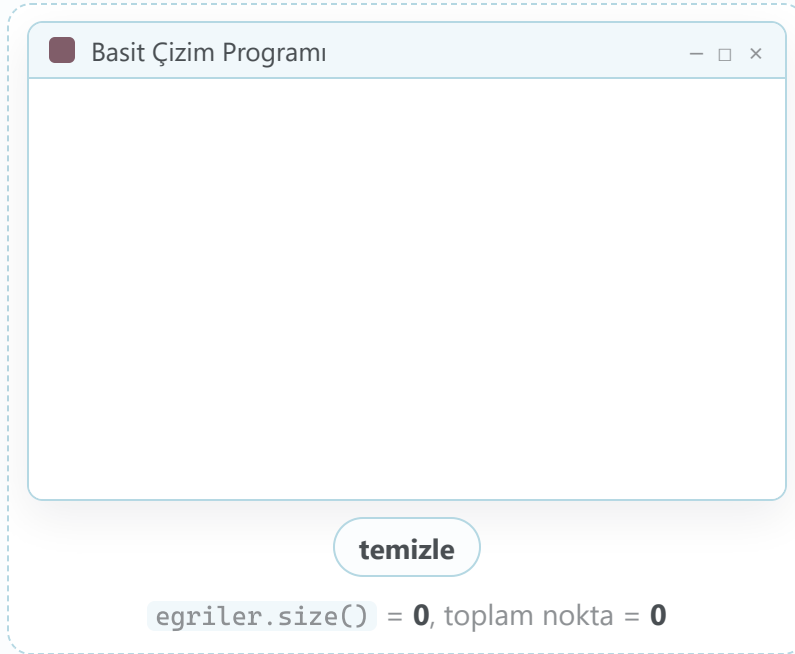
DEĞİŞKENLER

`iş parçacığı = main`

ÇIKTI

```
1 main  
2 main devam ediyor  
3 iş A  
4 iş B  
5 iş C, EDT mi? true  
6 main, EDT mi? false
```

Basit Çizim Programı

Fareyle basılı tutup sürükleyerek çizim yapılan program. Panelin içinde deneyin.

- **Basınca** (`mousePressed`) yeni bir eğri başlar.
- **Sürükledikçe** (`mouseDragged`) eğrinin sonuna nokta eklenir ve `repaint` istenir.
- **Çizerken** (`paintComponent`) her eğrinin ardışık noktaları çizgilerle birleştirilir.

Program çizimi bir resim olarak değil, **noktaların listesi** olarak saklar; ekran her seferinde bu veriden yeniden çizilir.

Eğrileri Saklamak

```
public class BasitCizimPaneli extends JPanel {
    private List<List<Point>> egriler = new ArrayList<>();

    public BasitCizimPaneli() {
        addMouseListener(new MouseAdapter() {
            @Override
            public void mousePressed(MouseEvent e) {
                var yeniEgri = new ArrayList<Point>();
                yeniEgri.add(new Point(e.getX(), e.getY()));
                egriler.add(yeniEgri);
            }
        });
        addMouseMotionListener(new MouseMotionAdapter() {
            @Override
            public void mouseDragged(MouseEvent e) {
                egriler.get(egriler.size() - 1)
                    .add(new Point(e.getX(), e.getY()));
                repaint(0, 0, getWidth(), getHeight());
            }
        });
    }
}
```

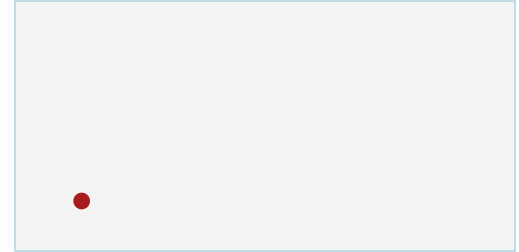

eğri 0: (40,120) (60,60) (80,120)
eğri 1: (50,95) (70,95)

- `List<List<Point>>` : **listelerin listesi**. Dış liste eğrileri, her iç liste bir eğrinin noktalarını tutar.
- Son eğri:
`egriler.get(egriler.size() - 1)`. Son öğe indisi `size() - 1` 'dir; `get(size())` `IndexOutOfBoundsException` fırlatır.

Fare Olaylarını İzleme

```
1 addMouseListener(new MouseAdapter() {
2     @Override
3     public void mousePressed(MouseEvent e) {
4         ▶ var yeniEgri = new ArrayList<Point>();
5         ▶ yeniEgri.add(new Point(e.getX(), e.getY()));
6         ▶ egriler.add(yeniEgri);
7     }
8 });
9 addMouseMotionListener(new MouseMotionAdapter() {
10    @Override
11    public void mouseDragged(MouseEvent e) {
12        egriler.get(egriler.size() - 1)
13            .add(new Point(e.getX(), e.getY()));
14        repaint(0, 0, getWidth(), getHeight());
15    }
16 });
```


eğri 0: (40,120)

mousePressed: Basıldı (40, 120): yeni bir iç liste oluşur, ilk noktası eklenir, dış listeye konur.

Adım 1 / 6

DEĞİŞKENLER

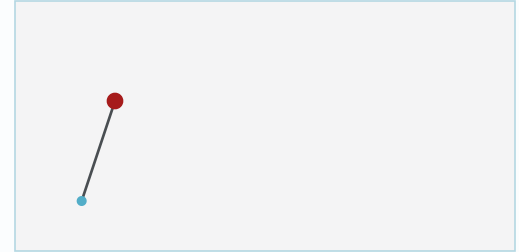
e.getX() = 40

e.getY() = 120

egriler.size() = 1

Fare Olaylarını İzleme

```
1 addMouseListener(new MouseAdapter() {
2     @Override
3     public void mousePressed(MouseEvent e) {
4         var yeniEgri = new ArrayList<Point>();
5         yeniEgri.add(new Point(e.getX(), e.getY()));
6         egriler.add(yeniEgri);
7     }
8 });
9 addMouseMotionListener(new MouseMotionAdapter() {
10    @Override
11    public void mouseDragged(MouseEvent e) {
12        ▶ egriler.get(egriler.size() - 1)
13        ▶ .add(new Point(e.getX(), e.getY()));
14        ▶ repaint(0, 0, getWidth(), getHeight());
15    }
16 });
```


eğri 0: (40,120) (60,60)

mouseDragged: Sürüklendi (60, 60): son eğriye nokta eklenir; `repaint` yeniden çizimi ister, çizgi görünür.

Adım 2 / 6

DEĞİŞKENLER

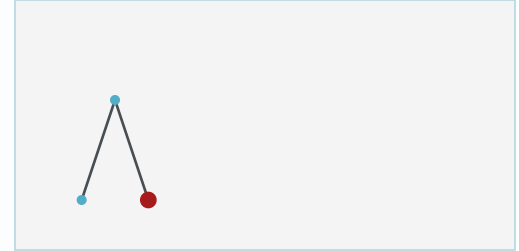
`e.getX()` = 60

`e.getY()` = 60

`egriler.size()` = 1

Fare Olaylarını İzleme

```
1 addMouseListener(new MouseAdapter() {
2     @Override
3     public void mousePressed(MouseEvent e) {
4         var yeniEgri = new ArrayList<Point>();
5         yeniEgri.add(new Point(e.getX(), e.getY()));
6         egriler.add(yeniEgri);
7     }
8 });
9 addMouseMotionListener(new MouseMotionAdapter() {
10    @Override
11    public void mouseDragged(MouseEvent e) {
12        ▶ egriler.get(egriler.size() - 1)
13        ▶ .add(new Point(e.getX(), e.getY()));
14        ▶ repaint(0, 0, getWidth(), getHeight());
15    }
16 });
```


eğri 0: (40,120) (60,60) (80,120)

mouseDragged: Sürüklendi (80, 120): aynı
eğri uzar. Gerçekte saniyede onlarca
mouseDragged gelir.

Adım 3 / 6

DEĞİŞKENLER

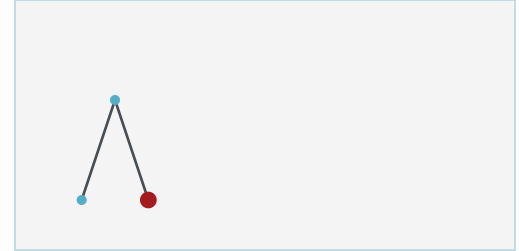
e.getX() = 80

e.getY() = 120

egriler.size() = 1

Fare Olaylarını İzleme

```
► addMouseListener(new MouseAdapter() {  
2    @Override  
3    public void mousePressed(MouseEvent e) {  
4        var yeniEgri = new ArrayList<Point>();  
5        yeniEgri.add(new Point(e.getX(), e.getY()));  
6        egriler.add(yeniEgri);  
7    }  
8 });  
9 addMouseMotionListener(new MouseMotionAdapter() {  
10    @Override  
11    public void mouseDragged(MouseEvent e) {  
12        egriler.get(egriler.size() - 1)  
13            .add(new Point(e.getX(), e.getY()));  
14        repaint(0, 0, getWidth(), getHeight());  
15    }  
16 });
```


eğri 0: (40,120) (60,60) (80,120)

mouseReleased: Bırakıldı:

`mouseReleased` 'ı yazmadık;

`MouseAdapter` 'ın **boş gövdesi** çalışır,
hiçbir şey olmaz.

Adım 4 / 6

DEĞİŞKENLER

`e.getX()` = 80

`e.getY()` = 120

`egriler.size()` = 1

Fare Olaylarını İzleme

```
1 addMouseListener(new MouseAdapter() {
2     @Override
3     public void mousePressed(MouseEvent e) {
4         ▶ var yeniEgri = new ArrayList<Point>();
5         ▶ yeniEgri.add(new Point(e.getX(), e.getY()));
6         ▶ egriler.add(yeniEgri);
7     }
8 });
9 addMouseMotionListener(new MouseMotionAdapter() {
10    @Override
11    public void mouseDragged(MouseEvent e) {
12        egriler.get(egriler.size() - 1)
13            .add(new Point(e.getX(), e.getY()));
14        repaint(0, 0, getWidth(), getHeight());
15    }
16 });
```


eğri 0: (40,120) (60,60) (80,120)

eğri 1: (50,95)

mousePressed: Yeniden basıldı (50, 95):
ikinci eğri başlar. Eski eğri olduğu gibi kalır.

Adım 5 / 6

DEĞİŞKENLER

e.getX() = 50

e.getY() = 95

egriler.size() = 2

Fare Olaylarını İzleme

```
1 addMouseListener(new MouseAdapter() {
2     @Override
3     public void mousePressed(MouseEvent e) {
4         var yeniEgri = new ArrayList<Point>();
5         yeniEgri.add(new Point(e.getX(), e.getY()));
6         egriler.add(yeniEgri);
7     }
8 });
9 addMouseMotionListener(new MouseMotionAdapter() {
10    @Override
11    public void mouseDragged(MouseEvent e) {
12        ▶ egriler.get(egriler.size() - 1)
13        ▶ .add(new Point(e.getX(), e.getY()));
14        ▶ repaint(0, 0, getWidth(), getHeight());
15    }
16 });
```


eğri 0: (40,120) (60,60) (80,120)

eğri 1: (50,95) (70,95)

mouseDragged: Sürüklendi (70, 95): ekleme
yine **son** eğriye, yani eğri 1'e yapılır.

Adım 6 / 6

DEĞİŞKENLER

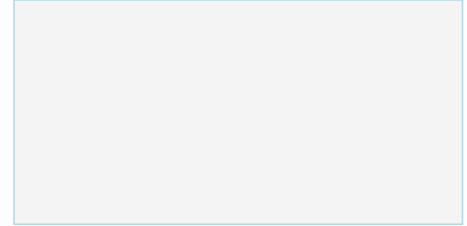
e.getX() = 70

e.getY() = 95

egriler.size() = 2

Eğrileri Çizmek: `paintComponent`

```
1 @Override
2 public void paintComponent(Graphics g) {
3     ▶ super.paintComponent(g);
4     for (var egri : egriler) {
5         var onceki = egri.get(0);
6         for (var nokta : egri) {
7             g.drawLine(onceki.x, onceki.y, nokta.x, nokta.y);
8             onceki = nokta;
9         }
10    }
11 }
```


Zemin temizlenir; önceki çizimden iz kalmaz.

Adım 1 / 8

DEĞİŞKENLER

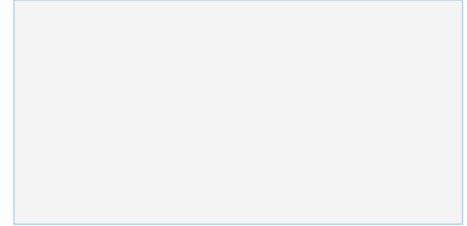
—

ÇIKTI

Eğrileri Çizmek: `paintComponent`

```
1 @Override
2 public void paintComponent(Graphics g) {
3     super.paintComponent(g);
4     for (var egri : egriler) {
5         var onceki = egri.get(0);
6         for (var nokta : egri) {
7             g.drawLine(onceki.x, onceki.y, nokta.x, nokta.y);
8             onceki = nokta;
9         }
10    }
11 }
```


İlk eğri; `onceki` onun ilk noktası.

Adım 2 / 8

DEĞİŞKENLER

`egri = eğri 0`

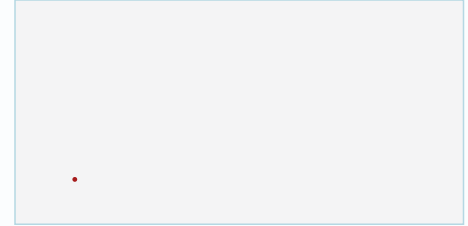
`onceki = (40,120)`

ÇIKTI

Eğrileri Çizmek: `paintComponent`

```
1 @Override
2 public void paintComponent(Graphics g) {
3     super.paintComponent(g);
4     for (var egri : egriler) {
5         var onceki = egri.get(0);
6         for (var nokta : egri) {
7             g.drawLine(onceki.x, onceki.y, nokta.x, nokta.y);
8             onceki = nokta;
9         }
10    }
11 }
```


İç döngü **ilk noktadan** başlar:
kendisiyle birleşir, tek piksel çizilir.

Ardından `onceki = nokta` .

Adım 3 / 8

DEĞİŞKENLER

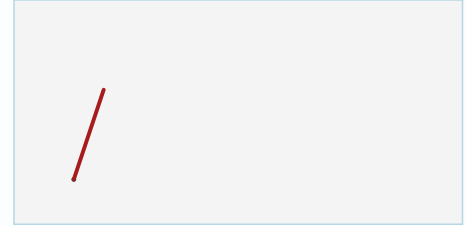
`egri = eğri 0` `onceki = (40,120)` `nokta = (40,120)`

ÇIKTI

```
drawLine(40, 120, 40, 120)
```

Eğrileri Çizmek: `paintComponent`

```
1 @Override
2 public void paintComponent(Graphics g) {
3     super.paintComponent(g);
4     for (var egri : egriler) {
5         var onceki = egri.get(0);
6         for (var nokta : egri) {
7             g.drawLine(onceki.x, onceki.y, nokta.x, nokta.y);
8             onceki = nokta;
9         }
10    }
11 }
```


(40,120) → (60,60) çizgisi.

Adım 4 / 8

DEĞİŞKENLER

`egri = eğri 0`

`onceki = (40,120)`

`nokta = (60,60)`

ÇIKTI

```
drawLine(40, 120, 40, 120)
drawLine(40, 120, 60, 60)
```

Eğrileri Çizmek: `paintComponent`

```
1 @Override
2 public void paintComponent(Graphics g) {
3     super.paintComponent(g);
4     for (var egri : egriler) {
5         var onceki = egri.get(0);
6         for (var nokta : egri) {
7             g.drawLine(onceki.x, onceki.y, nokta.x, nokta.y);
8             onceki = nokta;
9         }
10    }
11 }
```


(60,60) → (80,120). Eğri 0 bitti.

Adım 5 / 8

DEĞİŞKENLER

`egri = eğri 0` `onceki = (60,60)` `nokta = (80,120)`

ÇIKTI

```
drawLine(40, 120, 40, 120)
drawLine(40, 120, 60, 60)
drawLine(60, 60, 80, 120)
```

Eğrileri Çizmek: `paintComponent`

```
1 @Override
2 public void paintComponent(Graphics g) {
3     super.paintComponent(g);
4     for (var egri : egriler) {
5         var onceki = egri.get(0);
6         for (var nokta : egri) {
7             g.drawLine(onceki.x, onceki.y, nokta.x, nokta.y);
8             onceki = nokta;
9         }
10    }
11 }
```


Dış döngü ikinci eğriye geçer;
`onceki` yeniden onun ilk noktası olur. Böylece iki eğri **birleşmez**.

Adım 6 / 8

DEĞİŞKENLER

`egri = eğri 1` `onceki = (50,95)`

ÇIKTI

```
drawLine(40, 120, 40, 120)
drawLine(40, 120, 60, 60)
drawLine(60, 60, 80, 120)
```

Eğrileri Çizmek: `paintComponent`

```
1 @Override
2 public void paintComponent(Graphics g) {
3     super.paintComponent(g);
4     for (var egri : egriler) {
5         var onceki = egri.get(0);
6         for (var nokta : egri) {
7             g.drawLine(onceki.x, onceki.y, nokta.x, nokta.y);
8             onceki = nokta;
9         }
10    }
11 }
```


Yine tek piksel.

Adım 7 / 8

DEĞİŞKENLER

`egri = eğri 1`

`onceki = (50,95)`

`nokta = (50,95)`

ÇIKTI

```
drawLine(40, 120, 40, 120)
drawLine(40, 120, 60, 60)
drawLine(60, 60, 80, 120)
drawLine(50, 95, 50, 95)
```

Eğrileri Çizmek: `paintComponent`

```
1 @Override
2 public void paintComponent(Graphics g) {
3     super.paintComponent(g);
4     for (var egri : egriler) {
5         var onceki = egri.get(0);
6         for (var nokta : egri) {
7             g.drawLine(onceki.x, onceki.y, nokta.x, nokta.y);
8             onceki = nokta;
9         }
10    }
11 }
```


(50,95) → (70,95). Beş `drawLine` çağrısıyla çizim tamam.

Adım 8 / 8

DEĞİŞKENLER

`egri = eğri 1` `onceki = (50,95)` `nokta = (70,95)`

ÇIKTI

```
drawLine(40, 120, 40, 120)
drawLine(40, 120, 60, 60)
drawLine(60, 60, 80, 120)
drawLine(50, 95, 50, 95)
drawLine(50, 95, 70, 95)
```

ÇİZİM PROGRAMI

main ve repaint

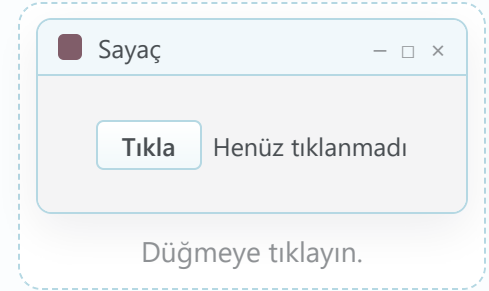
```
public static void main(String[] args) {  
    SwingUtilities.invokeLater(() -> {  
        var frame = new JFrame("Basit Çizim Programı");  
        frame.getContentPane().add(new BasitCizimPaneli(),  
            BorderLayout.CENTER);  
        frame.setDefaultCloseOperation(JFrame.EXIT_ON_CLOSE);  
        frame.setSize(400, 300);  
        frame.setVisible(true);  
    });  
}
```

- `repaint()` çizimi **hemen yapmaz**: kuyruğa bir "yeniden boya" isteği koyar. Art arda gelen istekler birleştirilebilir.
- `repaint(x, y, en, boy)` yalnızca o dikdörtgenin yeniden çizilmesini ister. Swing bunun dışını **kırpar** (clipping): `g` o bölgenin dışına boyamaz, iş azalır. `repaint(0, 0, getWidth(), getHeight()) = repaint()`.
- `super.paintComponent(g)` unutulursa zemin temizlenmez; eski görüntü artıkları kalabilir.
- `paintComponent` 'i kendimiz **çağırmayız**; veriyi değiştirip `repaint()` isteriz.

JButton Sınıfı

- Tıklanabilir **düğmeler** oluşturur; metin, ikon ve olay işleyicilerle özelleştirilir.
- `setText()` metni, `setIcon()` ikonu belirler; `setEnabled(false)` pasif yapar.
- `addActionListener()` tıklanınca çalışacak dinleyiciyi ekler (`ActionListener` , tek metodu `actionPerformed`).

```
class SayacPaneli extends JPanel {  
    private int sayac = 0;  
    private JLabel etiket = new JLabel("Henüz tıklanmadı");  
  
    SayacPaneli() {  
        JButton dugme = new JButton("Tıkla");  
        dugme.addActionListener(e -> {  
            sayac++;  
            etiket.setText(sayac + " kez tıklandı");  
        });  
        add(dugme);  
        add(etiket);  
    }  
}
```


Sayaç Düğmesi: Tıklama Adım Adım

```
1 class SayacPaneli extends JPanel {  
    ▶ private int sayac = 0;  
    ▶ private JLabel etiket = new JLabel("Henüz  
      tıklanmadı");  
4  
5    SayacPaneli() {  
6        JButton dugme = new JButton("Tıkla");  
7        dugme.addActionListener(e -> {  
8            sayac++;  
9            etiket.setText(sayac + " kez tıklandı");  
10       });  
11       add(dugme);  
12       add(etiket);  
13   }  
14 }
```

SayacPaneli nesnesi

sayac	0
etiket	JLabel
bileşen: 0	

ekranda:

Nesne oluşurken önce alanlara ilk değerleri verilir: **sayac** 0, etiket hazır.

Adım 1 / 8

DEĞİŞKENLER

sayac = 0 **etiket = JLabel**

ÇAĞRI YİĞİNİ

new SayacPaneli()

main()

Sayaç Düğmesi: Tıklama Adım Adım

```
1 class SayacPaneli extends JPanel {  
2     private int sayac = 0;  
3     private JLabel etiket = new JLabel("Henüz  
        tıklanmadı");  
4  
5     SayacPaneli() {  
6         JButton dugme = new JButton("Tıkla");  
7         dugme.addActionListener(e -> {  
8             sayac++;  
9             etiket.setText(sayac + " kez tıklandı");  
10        });  
11        add(dugme);  
12        add(etiket);  
13    }  
14 }
```

SayacPaneli nesnesi

sayac

0

etiket

JLabel

bileşen: 0

JButton "Tıkla"
dinleyici: 0

ekranda:

Henüz tıklanmadı

Yapıcı bir düğme oluşturur; **dugme** yerel değişkendir.

Adım 2 / 8

DEĞİŞKENLER

dugme = JButton("Tıkla")

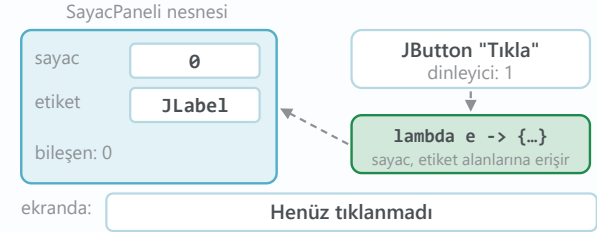
ÇAĞRI YİĞİNİ

SayacPaneli()

main()

Sayaç Düğmesi: Tıklama Adım Adım

```
1 class SayacPaneli extends JPanel {  
2     private int sayac = 0;  
3     private JLabel etiket = new JLabel("Henüz  
    tıklanmadı");  
4  
5     SayacPaneli() {  
6         JButton dugme = new JButton("Tıkla");  
7         dugme.addActionListener(e -> {  
8             sayac++;  
9             etiket.setText(sayac + " kez tıklandı");  
10        });  
11        add(dugme);  
12        add(etiket);  
13    }  
14 }
```


Lambda **çalıştırılmaz**, yalnızca düğmeye kaydedilir. Gövdesi tıklanınca çalışacak.

Adım 3 / 8

DEĞİŞKENLER

dinleyici sayısı = 1

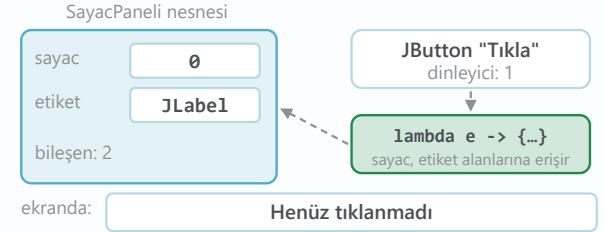
ÇAĞRI YİĞİNİ

SayacPaneli()

main()

Sayaç Düğmesi: Tıklama Adım Adım

```
1 class SayacPaneli extends JPanel {  
2     private int sayac = 0;  
3     private JLabel etiket = new JLabel("Henüz  
    tıklanmadı");  
4  
5     SayacPaneli() {  
6         JButton dugme = new JButton("Tıkla");  
7         dugme.addActionListener(e -> {  
8             sayac++;  
9             etiket.setText(sayac + " kez tıklandı");  
10        });  
11        add(dugme);  
12        add(etiket);  
13    }  
14 }
```


Düğme ve etiket panele eklenir (**FlowLayout** : yan yana). Yapıcı biter.

Adım 4 / 8

DEĞİŞKENLER

bileşen sayısı = 2

ÇAĞRI YİĞİNİ

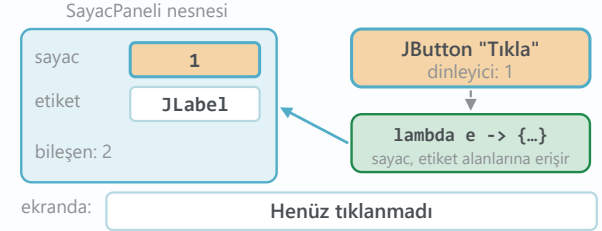
main()

Sayaç Düğmesi: Tıklama Adım Adım

```

1 class SayacPaneli extends JPanel {
2     private int sayac = 0;
3     private JLabel etiket = new JLabel("Henüz
    tıklanmadı");
4
5     SayacPaneli() {
6         JButton dugme = new JButton("Tıkla");
7         dugme.addActionListener(e -> {
8             ▶ sayac++;
9             etiket.setText(sayac + " kez tıklandı");
10        });
11        add(dugme);
12        add(etiket);
13    }
14 }

```


Kullanıcı tıklar: EDT `actionPerformed` 'ı, yani lambda gövdesini çağırır. `sayac` bir **alan** olduğu için artırılabilir.

Adım 5 / 8

DEĞİŞKENLER

`sayac = 1`

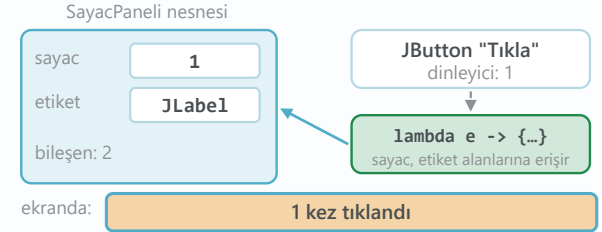
ÇAĞRI YİĞİNİ

`actionPerformed(e)`

EDT

Sayaç Düğmesi: Tıklama Adım Adım

```
1 class SayacPaneli extends JPanel {  
2     private int sayac = 0;  
3     private JLabel etiket = new JLabel("Henüz  
    tıklanmadı");  
4  
5     SayacPaneli() {  
6         JButton dugme = new JButton("Tıkla");  
7         dugme.addActionListener(e -> {  
8             sayac++;  
9             etiket.setText(sayac + " kez tıklandı");  
10        });  
11        add(dugme);  
12        add(etiket);  
13    }  
14 }
```


setText etiketin metnini değiştirir; Swing etiketi yeniden boyar.

Adım 6 / 8

DEĞİŞKENLER

sayac = 1

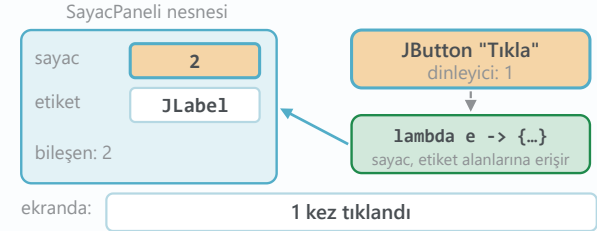
ÇAĞRI YİĞİNİ

actionPerformed(e)

EDT

Sayaç Düğmesi: Tıklama Adım Adım

```
1 class SayacPaneli extends JPanel {  
2     private int sayac = 0;  
3     private JLabel etiket = new JLabel("Henüz  
    tıklanmadı");  
4  
5     SayacPaneli() {  
6         JButton dugme = new JButton("Tıkla");  
7         dugme.addActionListener(e -> {  
8             ▶ sayac++;  
9             etiket.setText(sayac + " kez tıklandı");  
10        });  
11        add(dugme);  
12        add(etiket);  
13    }  
14 }
```


İkinci tıklama: aynı lambda yeniden çağrılır, alan 2 olur.

Adım 7 / 8

DEĞİŞKENLER

sayac = 2

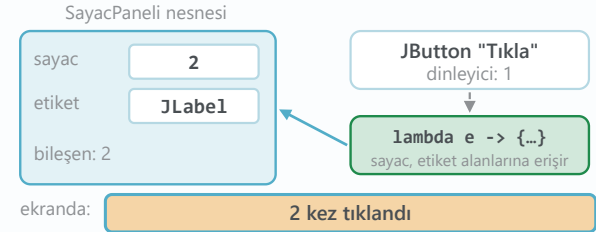
ÇAĞRI YİĞİNİ

actionPerformed(e)

EDT

Sayaç Düğmesi: Tıklama Adım Adım

```
1 class SayacPaneli extends JPanel {  
2     private int sayac = 0;  
3     private JLabel etiket = new JLabel("Henüz  
    tıklanmadı");  
4  
5     SayacPaneli() {  
6         JButton dugme = new JButton("Tıkla");  
7         dugme.addActionListener(e -> {  
8             sayac++;  
9             etiket.setText(sayac + " kez tıklandı");  
10        });  
11        add(dugme);  
12        add(etiket);  
13    }  
14 }
```


Etiket güncellenir. Tıklamalar arasında program hiçbir kod çalıştırmaz; yalnızca **olay bekler**.

Adım 8 / 8

DEĞİŞKENLER

sayac = 2

ÇAĞRI YİĞİNİ

actionPerformed(e)

EDT

ActionListener: Anonim Sınıf ve Lambda

ANONİM İÇ SINIF (KLASİK)

```
dugme.addActionListener(new ActionListener() {  
    @Override  
    public void actionPerformed(ActionEvent e) {  
        sayac++;  
        etiket.setText("Sayı: " + sayac);  
    }  
});
```

LAMBDA İFADESİ (JAVA 8+)

```
dugme.addActionListener(e -> {  
    sayac++;  
    etiket.setText("Sayı: " + sayac);  
});  
  
// tek ifade ise süslü parantez gerekmez:  
dugme.addActionListener(e -> System.exit(0));
```

- `ActionListener` yalnızca **tek** soyut metodu olan bir arayüzdür (fonksiyonel arayüz). Bu yüzden derleyici `e -> ...` lambdasını `actionPerformed` 'in gövdesi olarak kabul eder.
- `MouseListener` 'ın beş metodu olduğu için lambda ile yazılamaz; orada adaptör sınıfı kullanılır.
- Lambda içinden **yerel değişken değiştirilemez**: `int sayac = 0; ... e -> sayac++` derlenmez. Sayac gibi değişen değerler **alan** (field) olmalıdır.

METİN BİLEŞENLERİ

JLabel ve JTextField

JLabel : etiket

Metin veya resim **gösterir**; kullanıcı değiştiremez.

`setText()` metni, `setIcon()` resmi,

`setFont()` yazı tipini, `setForeground()`

metin rengini belirler.

JTextField : tek satırlık metin alanı

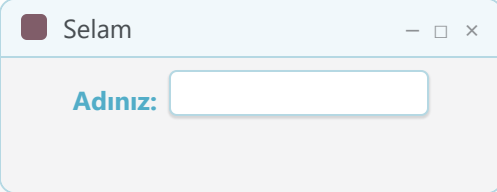
Kullanıcının **metin girmesi** için; formlardan veri toplanır.

`getText()` / `setText()` okur ve yazar,

`setColumns()` görünen sütun sayısını belirler,

`addActionListener()` Enter'a basılınca çalışır.

```
JLabel etiket = new JLabel("Adınız:");
etiket.setFont(new Font("SansSerif", Font.BOLD, 14));
etiket.setForeground(Color.BLUE);
JTextField adAlani = new JTextField(12);
JLabel selam = new JLabel(" ");
adAlani.addActionListener(e -> selam.setText(
    "Merhaba, " + adAlani.getText() + "!"));
```


The screenshot shows a Java Swing window titled "Selam" with standard window controls (minimize, maximize, close). Inside the window, there is a label "Adınız:" in blue text next to a text input field. Below the input field, there is a message "Adınızı yazıp Enter'a basın." in black text.

METİN BİLEŞENLERİ

JTextArea ve JScrollPane

JTextArea : çok satırlı metin

İçerik okunabilir, atanabilir, güncellenebilir. `new JTextArea(satır, sütun)` ile görünür boyut önceden verilir. `getText()`, `setText()`, `append()` (sona ekle), `setEditable(false)` (salt okunur), `setLineWrap(true)` (satır kaydır).

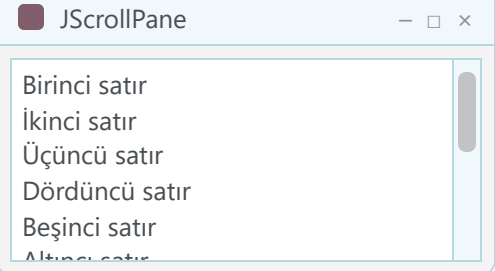
JScrollPane : kaydırma bölmesi

İçine konan bileşen (metin alanı, tablo, resim) ekrana sığmadığında **otomatik kaydırma çubukları** ekler; içerik boyutu değişince kendini uyarlar.

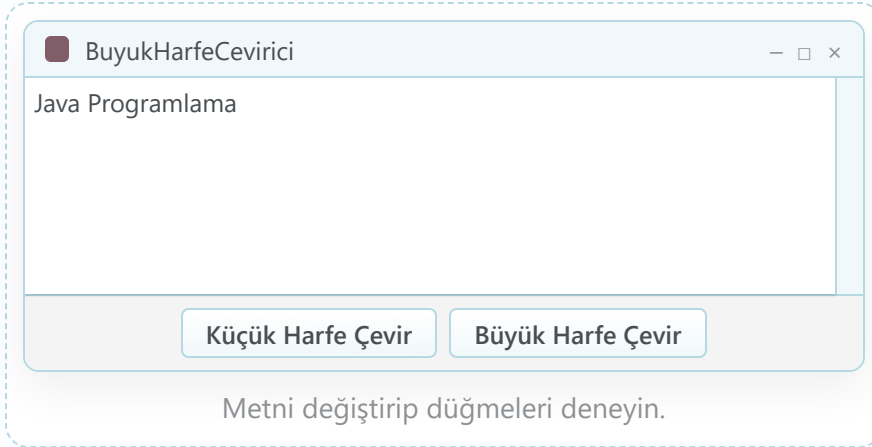
`setPreferredSize()` ile boyutu, `setViewportView()` ile içeriği değiştirilir.

```
JTextArea alan = new JTextArea(5, 20);
alan.setText("Birinci satır\n");
alan.append("İkinci satır\n");
JScrollPane kaydirma = new JScrollPane(alan);
System.out.print(alan.getText());
System.out.println(alan.getLineCount());
```

```
Birinci satır
İkinci satır
3
```


Metin Dönüştürücü: Pencere

- Ortada (`CENTER`) bir `JScrollPane` içinde 8 satır × 50 sütunluk `JTextArea` .
- Altta (`SOUTH`) iki düğmeyi taşıyan bir `JPanel` (`FlowLayout` : ortalı).
- `pack()` pencere boyutunu bu bileşenlerin tercih ettiği boyuttan hesaplar.
- Düğmeler metni `toLowerCase()` / `toUpperCase()` ile dönüştürüp alana geri yazar.

Not: `toUpperCase()` bilgisayarın yerel ayarını (locale) kullanır. İngilizce ayarlı bir makinede `"istanbul"` → `"ISTANBUL"` , Türkçe ayarlıda `"İSTANBUL"` olur. Sonucu sabitlemek için: `toUpperCase(Locale.forLanguageTag("tr"))` . Bu demo Türkçe kuralları kullanır.

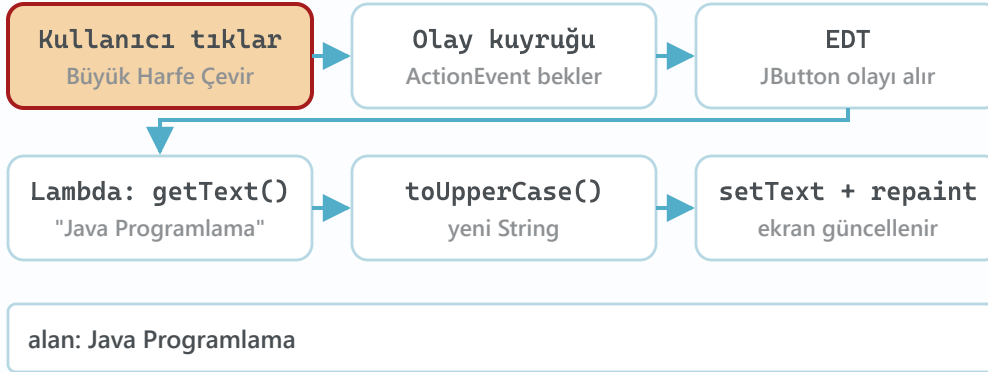
Metin Dönüştürücü: Kod

```
import java.awt.BorderLayout;
import javax.swing.*;

public class BuyukHarfeCevirici {
    public static void main(String[] args) {
        SwingUtilities.invokeLater(() -> {
            var alan = new JTextArea("Java Programlama", 8, 50);
            var kucukHarfButton = new JButton("Küçük Harfe Çevir");
            var buyukHarfButton = new JButton("Büyük Harfe Çevir");
            kucukHarfButton.addActionListener(e ->
                alan.setText(alan.getText().toLowerCase()));
            buyukHarfButton.addActionListener(e ->
                alan.setText(alan.getText().toUpperCase()));
            var panel = new JPanel();
            panel.add(kucukHarfButton);
            panel.add(buyukHarfButton);
            var frame = new JFrame("BuyukHarfeCevirici");
            frame.setDefaultCloseOperation(JFrame.EXIT_ON_CLOSE);
            frame.getContentPane().add(new JScrollPane(alan),
                BorderLayout.CENTER);
            frame.getContentPane().add(panel, BorderLayout.SOUTH);
            frame.pack();
            frame.setVisible(true);
        });
    }
}
```

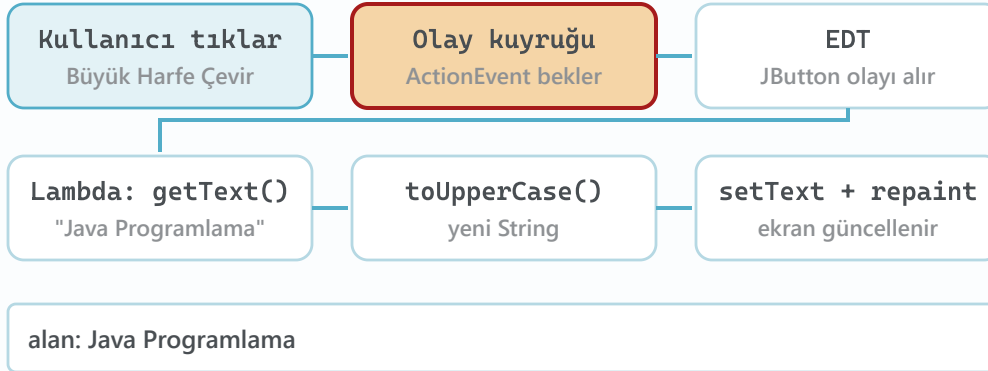
- Tüm arayüz tek bir lambda içinde, EDT'de kurulur.
- `alan` yerel bir değişkendir ama lambda içinde yalnızca **okunduğu** (değiştirilmediği) için kullanılabilir (effectively final).
- `toUpperCase()` yeni bir `String` döndürür; `String` değiştirilemez olduğu için sonucu `setText` ile **geri yazmak** gerekir.
- `BorderLayout.CENTER` tam adıyla yazılır; yalnız `CENTER` derlenmez.

Bir Tıklamada Neler Olur?

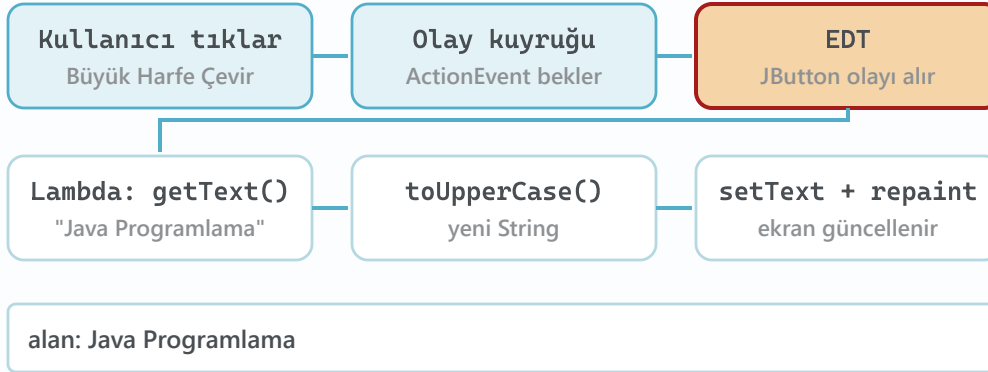
Kullanıcı "Büyük Harfe Çevir" düğmesine tıklar; işletim sistemi bunu Java'ya iletir.

Bir Tıklamada Neler Olur?

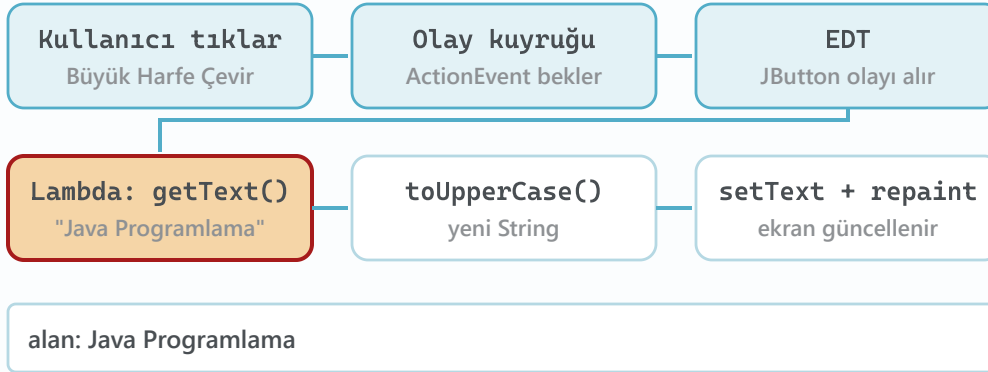
Java bir olay nesnesi oluşturup **olay kuyruğuna** koyar.

Bir Tıklamada Neler Olur?

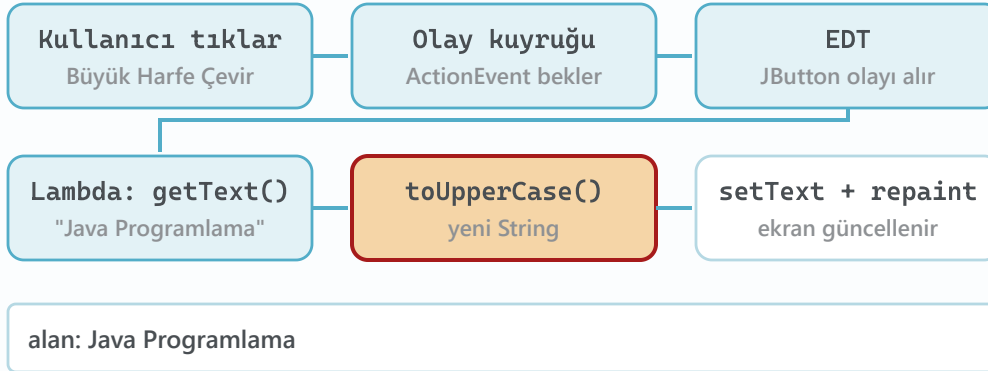
EDT sıradaki olayı alır; düğme, kayıtlı tüm `ActionListener` 'ların `actionPerformed` 'ını çağırır: bizim lambdamız çalışır.

Bir Tıklamada Neler Olur?

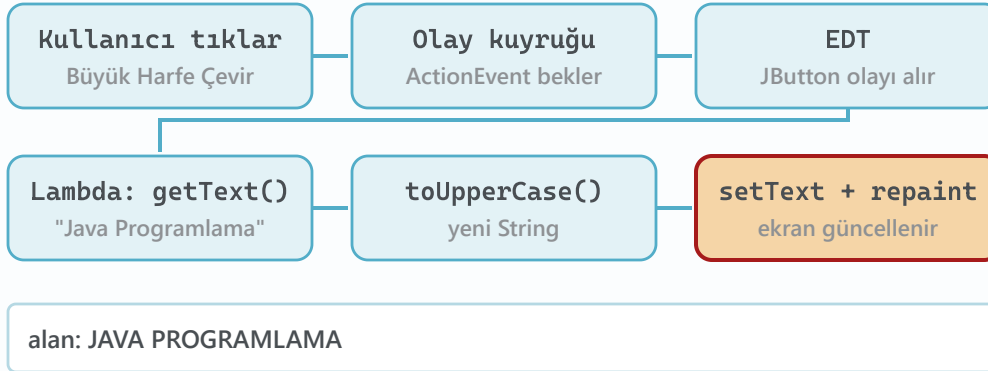
`alan.getText()` mevcut metni okur.

Bir Tıklamada Neler Olur?

`toUpperCase()` **yeni** bir dizgi üretir; eski dizgi değişmez.

Bir Tıklamada Neler Olur?

`setText` alanın modelini günceller; alan kendini `repaint` ile yeniden çizdirir. EDT sıradaki olaya geçer.

Para Üstü Hesaplama

Para Üstü Hesaplama

Miktar:

93 kuruş yapmak için kullanılacaklar:
1 50 kuruş
1 25 kuruş
1 10 kuruş
1 5 kuruş
3 1 kuruş

Olay sayısı: 0

Girilen kuruş miktarının en az sayıda madeni parayla (50, 25, 10, 5, 1) nasıl ödeneceğini gösterir.

- Düğme yoktur: rapor her tuş vuruşunda **kendiliğinden** güncellenir.
- Bunu metin alanının **belgesine** (`Document`) eklenen bir `DocumentListener` sağlar.
- Deneyin: 93, 287, boş alan, `abc` , `-7` .

Alanlar ve Yapıcı

```
public class ParaUstuHesaplama extends JFrame {
    private JTextField miktarAlani = new JTextField(12);
    private Document metin = miktarAlani.getDocument();
    private JTextArea rapor = new JTextArea(8, 40);

    public ParaUstuHesaplama() {
        var ustPanel = new JPanel();
        ustPanel.add(new JLabel("Miktar:"));
        ustPanel.add(miktarAlani);
        getContentPane().add(ustPanel, BorderLayout.NORTH);
        getContentPane().add(new JScrollPane(rapor),
            BorderLayout.CENTER);
        setBackground(Color.LIGHT_GRAY);
        rapor.setEditable(false);
        metin.addDocumentListener(new DocumentListener() {
            public void insertUpdate(DocumentEvent e) { raporuGuncelle(); }
            public void removeUpdate(DocumentEvent e) { raporuGuncelle(); }
            public void changedUpdate(DocumentEvent e) { raporuGuncelle(); }
        });
    }
}
```

- Sınıf `JFrame` 'den **türer**. Swing'de veri ile görünüm ayrıdır (MVC): `JTextField` **görünüm**, `getDocument()` ile alınan `Document` metni tutan **model**.
- `DocumentListener` : `insertUpdate` (eklendi), `removeUpdate` (silindi), `changedUpdate` (stil değişti; düz metinde çağrılmaz). Arayüz olduğu için üçü de yazılır.

raporuGuncelle: 93 kuruş

```
1 void raporuGuncelle() {  
2     try {  
3         var miktar = Integer.parseInt(  
4             metin.getText(0, metin.getLength()));  
5         int[] dizi = {50, 25, 10, 5, 1};  
6         rapor.setText(miktar  
7             + " kuruş yapmak için kullanılacaklar:\n");  
8         for (int x : dizi) {  
9             rapor.append(miktar / x + " " + x + "  
10                kuruş\n");  
11             miktar %= x;  
12         }  
13     } catch (NumberFormatException e) {  
14         rapor.setText("Tam sayı değil veya aralık  
15         dışında");  
16     } catch (Exception e) {  
17         rapor.setText(e.toString());  
18     }  
19 }
```


kalan miktar: 93

Alandaki metin "93" okunur ve tam sayıya çevrilir.

Adım 1 / 13

DEĞİŞKENLER

miktar = 93

ÇIKTI

raporuGuncelle: 93 kuruş

```
1 void raporuGuncelle() {
2     try {
3         var miktar = Integer.parseInt(
4             metin.getText(0, metin.getLength()));
5         ▶ int[] dizi = {50, 25, 10, 5, 1};
6         rapor.setText(miktar
7             + " kuruş yapmak için kullanılacaklar:\n");
8         for (int x : dizi) {
9             rapor.append(miktar / x + " " + x + "
10                kuruş\n");
11             miktar %= x;
12         } catch (NumberFormatException e) {
13             rapor.setText("Tam sayı değil veya aralık
14                dışında");
15         } catch (Exception e) {
16             rapor.setText(e.toString());
17     } }
```


kalan miktar: 93

Para değerleri büyükten küçüğe bir dizide.

Adım 2 / 13

DEĞİŞKENLER

miktar = 93

dizi = [50, 25, 10, 5, 1]

ÇIKTI

raporuGuncelle: 93 kuruş

```
1 void raporuGuncelle() {
2     try {
3         var miktar = Integer.parseInt(
4             metin.getText(0, metin.getLength()));
5         int[] dizi = {50, 25, 10, 5, 1};
6         rapor.setText(miktar
7             + " kuruş yapmak için kullanılacaklar:\n");
8         for (int x : dizi) {
9             rapor.append(miktar / x + " " + x + "
10                 kuruş\n");
11             miktar %= x;
12         } catch (NumberFormatException e) {
13             rapor.setText("Tam sayı değil veya aralık
14                 dışında");
15         } catch (Exception e) {
16             rapor.setText(e.toString());
17     } }
```


kalan miktar: 93

setText raporu **sıfırdan** başlatır: eski içerik silinir.

Adım 3 / 13

DEĞİŞKENLER

miktar = 93

dizi = [50, 25, 10, 5, 1]

ÇIKTI

93 kuruş yapmak için
kullanılacaklar:

raporuGuncelle: 93 kuruş

```

1 void raporuGuncelle() {
2     try {
3         var miktar = Integer.parseInt(
4             metin.getText(0, metin.getLength()));
5         int[] dizi = {50, 25, 10, 5, 1};
6         rapor.setText(miktar
7             + " kuruş yapmak için kullanılacaklar:\n");
8         for (int x : dizi) {
9             rapor.append(miktar / x + " " + x + "
10                 kuruş\n");
11             miktar %= x;
12         } catch (NumberFormatException e) {
13             rapor.setText("Tam sayı değil veya aralık
14                 dışında");
15         } catch (Exception e) {
16             rapor.setText(e.toString());
17         }
18     }
19 }

```


kalan miktar: 93

$x = 50: 93 / 50 = 1$ adet (tam sayı bölmesi),
sattır sona eklenir.

Adım 4 / 13

DEĞİŞKENLER

miktar = 93

x = 50

ÇIKTI

93 kuruş yapmak için
kullanılacaklar:
1 50 kuruş

raporuGuncelle: 93 kuruş

```
1 void raporuGuncelle() {  
2     try {  
3         var miktar = Integer.parseInt(  
4             metin.getText(0, metin.getLength()));  
5         int[] dizi = {50, 25, 10, 5, 1};  
6         rapor.setText(miktar  
7             + " kuruş yapmak için kullanılacaklar:\n");  
8         for (int x : dizi) {  
9             rapor.append(miktar / x + " " + x + "  
kuruş\n");  
▶         miktar %= x;  
11     }  
12 } catch (NumberFormatException e) {  
13     rapor.setText("Tam sayı değil veya aralık  
dışında");  
14 } catch (Exception e) {  
15     rapor.setText(e.toString());  
16 }  
17 }
```


kalan miktar: 43

Kalan: 93 % 50 = 43.

Adım 5 / 13

DEĞİŞKENLER

miktar = 43

x = 50

ÇIKTI

```
93 kuruş yapmak için  
kullanılacaklar:  
1 50 kuruş
```

raporuGuncelle: 93 kuruş

```
1 void raporuGuncelle() {  
2     try {  
3         var miktar = Integer.parseInt(  
4             metin.getText(0, metin.getLength()));  
5         int[] dizi = {50, 25, 10, 5, 1};  
6         rapor.setText(miktar  
7             + " kuruş yapmak için kullanılacaklar:\n");  
8         for (int x : dizi) {  
9             rapor.append(miktar / x + " " + x + "  
10                 kuruş\n");  
11             miktar %= x;  
12         } catch (NumberFormatException e) {  
13             rapor.setText("Tam sayı değil veya aralık  
14                 dışında");  
15         } catch (Exception e) {  
16             rapor.setText(e.toString());  
17     }  
}
```


kalan miktar: 43

$x = 25: 43 / 25 = 1$ adet (tam sayı bölmesi),
satır sona eklenir.

Adım 6 / 13

DEĞİŞKENLER

miktar = 43

x = 25

ÇIKTI

```
93 kuruş yapmak için  
kullanılacaklar:  
1 50 kuruş  
1 25 kuruş
```

raporuGuncelle: 93 kuruş

```
1 void raporGuncelle() {
2     try {
3         var miktar = Integer.parseInt(
4             metin.getText(0, metin.getLength()));
5         int[] dizi = {50, 25, 10, 5, 1};
6         rapor.setText(miktar
7             + " kuruş yapmak için kullanılacaklar:\n");
8         for (int x : dizi) {
9             rapor.append(miktar / x + " " + x + "
10                kuruş\n");
11             miktar %= x;
12         } catch (NumberFormatException e) {
13             rapor.setText("Tam sayı değil veya aralık
14                dışında");
15         } catch (Exception e) {
16             rapor.setText(e.toString());
17     } }
```


kalan miktar: 18

Kalan: 43 % 25 = 18.

Adım 7 / 13

DEĞİŞKENLER

miktar = 18

x = 25

ÇIKTI

```
93 kuruş yapmak için
kullanılacaklar:
1 50 kuruş
1 25 kuruş
```

raporuGuncelle: 93 kuruş

```

1 void raporGuncelle() {
2     try {
3         var miktar = Integer.parseInt(
4             metin.getText(0, metin.getLength()));
5         int[] dizi = {50, 25, 10, 5, 1};
6         rapor.setText(miktar
7             + " kuruş yapmak için kullanılacaklar:\n");
8         for (int x : dizi) {
9             rapor.append(miktar / x + " " + x + "
10                 kuruş\n");
11             miktar %= x;
12         } catch (NumberFormatException e) {
13             rapor.setText("Tam sayı değil veya aralık
14                 dışında");
15         } catch (Exception e) {
16             rapor.setText(e.toString());
17         }
18     }
19 }

```


kalan miktar: 18

$x = 10: 18 / 10 = 1$ adet (tam sayı bölmesi),
satır sona eklenir.

Adım 8 / 13

DEĞİŞKENLER

miktar = 18

x = 10

ÇIKTI

```

93 kuruş yapmak için
kullanılacaklar:
1 50 kuruş
1 25 kuruş
1 10 kuruş

```

raporuGuncelle: 93 kuruş

```
1 void raporuGuncelle() {
2     try {
3         var miktar = Integer.parseInt(
4             metin.getText(0, metin.getLength()));
5         int[] dizi = {50, 25, 10, 5, 1};
6         rapor.setText(miktar
7             + " kuruş yapmak için kullanılacaklar:\n");
8         for (int x : dizi) {
9             rapor.append(miktar / x + " " + x + "
10                kuruş\n");
11             miktar %= x;
12         } catch (NumberFormatException e) {
13             rapor.setText("Tam sayı değil veya aralık
14                dışında");
15         } catch (Exception e) {
16             rapor.setText(e.toString());
17     } }
```


kalan miktar: 8

Kalan: 18 % 10 = 8.

Adım 9 / 13

DEĞİŞKENLER

miktar = 8

x = 10

ÇIKTI

```
93 kuruş yapmak için
kullanılacaklar:
1 50 kuruş
1 25 kuruş
1 10 kuruş
```

raporuGuncelle: 93 kuruş

```

1 void raporuGuncelle() {
2     try {
3         var miktar = Integer.parseInt(
4             metin.getText(0, metin.getLength()));
5         int[] dizi = {50, 25, 10, 5, 1};
6         rapor.setText(miktar
7             + " kuruş yapmak için kullanılacaklar:\n");
8         for (int x : dizi) {
9             rapor.append(miktar / x + " " + x + "
10                 kuruş\n");
11             miktar %= x;
12         } catch (NumberFormatException e) {
13             rapor.setText("Tam sayı değil veya aralık
14                 dışında");
15         } catch (Exception e) {
16             rapor.setText(e.toString());
17         }
18     }
19 }

```


kalan miktar: 8

$x = 5: 8 / 5 = 1$ adet (tam sayı bölmesi), satır sona eklenir.

Adım 10 / 13

DEĞİŞKENLER

miktar = 8

x = 5

ÇIKTI

```

93 kuruş yapmak için
kullanılacaklar:
1 50 kuruş
1 25 kuruş
1 10 kuruş
1 5 kuruş

```

raporuGuncelle: 93 kuruş

```
1 void raporuGuncelle() {
2     try {
3         var miktar = Integer.parseInt(
4             metin.getText(0, metin.getLength()));
5         int[] dizi = {50, 25, 10, 5, 1};
6         rapor.setText(miktar
7             + " kuruş yapmak için kullanılacaklar:\n");
8         for (int x : dizi) {
9             rapor.append(miktar / x + " " + x + "
10                kuruş\n");
11             miktar %= x;
12         } catch (NumberFormatException e) {
13             rapor.setText("Tam sayı değil veya aralık
14                dışında");
15         } catch (Exception e) {
16             rapor.setText(e.toString());
17     } }
```


kalan miktar: 3

Kalan: $8 \% 5 = 3$.

Adım 11 / 13

DEĞİŞKENLER

miktar = 3

x = 5

ÇIKTI

```
93 kuruş yapmak için
kullanılacaklar:
1 50 kuruş
1 25 kuruş
1 10 kuruş
1 5 kuruş
```

raporuGuncelle: 93 kuruş

```

1 void raporuGuncelle() {
2     try {
3         var miktar = Integer.parseInt(
4             metin.getText(0, metin.getLength()));
5         int[] dizi = {50, 25, 10, 5, 1};
6         rapor.setText(miktar
7             + " kuruş yapmak için kullanılacaklar:\n");
8         for (int x : dizi) {
9             rapor.append(miktar / x + " " + x + "
10                 kuruş\n");
11             miktar %= x;
12         } catch (NumberFormatException e) {
13             rapor.setText("Tam sayı değil veya aralık
14                 dışında");
15         } catch (Exception e) {
16             rapor.setText(e.toString());
17         }
18     }
19 }

```


kalan miktar: 3

$x = 1: 3 / 1 = 3$ adet (tam sayı bölmesi), satır sona eklenir.

Adım 12 / 13

DEĞİŞKENLER

miktar = 3

x = 1

ÇIKTI

```

93 kuruş yapmak için
kullanılacaklar:
1 50 kuruş
1 25 kuruş
1 10 kuruş
1 5 kuruş
3 1 kuruş

```

raporuGuncelle: 93 kuruş

```
1 void raporuGuncelle() {  
2     try {  
3         var miktar = Integer.parseInt(  
4             metin.getText(0, metin.getLength()));  
5         int[] dizi = {50, 25, 10, 5, 1};  
6         rapor.setText(miktar  
7             + " kuruş yapmak için kullanılacaklar:\n");  
8         for (int x : dizi) {  
9             rapor.append(miktar / x + " " + x + "  
10                kuruş\n");  
11             miktar %= x;  
12         } catch (NumberFormatException e) {  
13             rapor.setText("Tam sayı değil veya aralık  
14             dışında");  
15         } catch (Exception e) {  
16             rapor.setText(e.toString());  
17     }  
}
```


kalan miktar: 0

Kalan: 3 % 1 = 0.

Adım 13 / 13

DEĞİŞKENLER

miktar = 0

x = 1

ÇIKTI

```
93 kuruş yapmak için  
kullanılacaklar:  
1 50 kuruş  
1 25 kuruş  
1 10 kuruş  
1 5 kuruş  
3 1 kuruş
```

PARA ÜSTÜ UYGULAMASI

main ve Olayların Sırası

```
public static void main(String[] args) {  
    SwingUtilities.invokeLater(() -> {  
        var frame = new ParaUstuHesaplama();  
        frame.setTitle("Para Üstü Hesaplama");  
        frame.pack();  
        frame.setDefaultCloseOperation(  
            JFrame.EXIT_ON_CLOSE);  
        frame.setVisible(true);  
    });  
}
```

Kullanıcı / kod	Olay → rapor
9 yazar	insertUpdate → 9 kuruş: 1 × 5, 4 × 1
3 yazar	insertUpdate → 93 kuruş raporu
Hepsini siler	removeUpdate → parseInt("") : "Tam sayı değil..."
abc veya 999999999999	NumberFormatException → aynı mesaj
setText("287")	iki olay: önce removeUpdate , sonra insertUpdate → 5, 1, 1, 0, 2
-7	Geçerli sayı! 0, 0, 0, -1, -2: kontrol eksik

İlk `catch` beklenen hatayı (sayı olmayan metin, `int` sınırını aşan değer) yakalar. İkinci `catch` diğer her şey için genel güvencedir; `getText(0, n)` işaretli (checked) `BadLocationException` fırlatabildiği için gereklidir.

ÖZET

İyi Uygulamalar

Yerleşim yöneticisi kullanın

Koordinatları elle vermeyin; farklı ekran boyutu ve çözünürlükte düzen bozulmaz.

Olay güdümlü düşünün

"Kullanıcı şunu yapınca ne olmalı?" sorusuyla tasarlayın; her eylem için bir dinleyici.

Arayüzü EDT'de kurun

```
main 'in içi: SwingUtilities.invokeLater()  
-> { ... }).
```

Anamlı adlar verin

b1 , t2 yerine büyükHarfButton ,
miktarAlani : onlarca bileşenli kod okunur kalır.

Arayüz ile iş mantığını ayırın

Para üstü hesabı gibi kuralları ayrı bir metotta veya sınıfta tutun; arayüzsüz test edilebilir, başka arayüzde de kullanılır.

EDT'yi meşgul etmeyin

Dinleyicide uzun bir iş (dosya indirme, büyük hesap) yapılırsa pencere **donar**; bu işler ayrı iş parçacığına taşınır.

ÖZET

Özet

Kavram	Özü
Paketler	<code>java.awt</code> : Graphics, Color, Font, Point, yerleşim, olaylar · <code>javax.swing</code> : J... bileşenleri
JFrame	Pencere: <code>setSize / pack</code> , <code>setDefaultCloseOperation(EXIT_ON_CLOSE)</code> , en son <code>setVisible(true)</code>
JPanel	Kapsayıcı ve tuval; varsayılan <code>FlowLayout</code>
Çizim	<code>paintComponent(Graphics g)</code> geçersiz kılınır, önce <code>super.paintComponent(g)</code> ; değişince <code>repaint()</code>
Koordinat	(0, 0) sol üst; x sağa, y aşağı; ovaler sınırlayıcı dikdörtgenle verilir
Yerleşim	<code>BorderLayout</code> (5 bölge, içerik bölmesi varsayılanı), <code>FlowLayout</code> , <code>GridLayout</code> , <code>BoxLayout</code>
Olaylar	Dinleyici arayüzü + <code>add...Listener</code> ; çok metotlu arayüzler için adaptör; tek metotlu için lambda
Fare	<code>MouseListener</code> , <code>MouseMotionListener</code> ; <code>MouseEvent</code> : <code>getX</code> , <code>getY</code> , <code>getButton</code>
EDT	Swing tek iş parçacıklıdır; <code>invokeLater</code> asenkron, <code>invokeAndWait</code> senkron
Metin	<code>JLabel</code> gösterir, <code>TextField</code> tek satır, <code>TextArea</code> çok satır, <code>ScrollPane</code> kaydırır

ÖZET

Sık Yapılan Hatalar

İçe aktarmayı unutmak

`JFrame` için `import javax.swing.*;` yoksa: `cannot find symbol ... class JFrame`.

Metot adını yanlış yazmak

`paintcomponent` yeni bir metottur, hiç çağrılmaz.
`@Override` ile: `method does not override or implement a method from a supertype`.

Arayüzün tüm metotlarını yazmamak

`Dinleyici is not abstract and does not override abstract method mouseExited(MouseEvent) in MouseListener`. Çözüm: `MouseAdapter`.

Lambda içinde yerel değişken değiştirmek

`e -> sayac++` : `local variables referenced from a lambda expression must be final or effectively final`. Alan kullanın.

`setVisible(true)` ya da `EXIT_ON_CLOSE` yok

Pencere hiç görünmez veya kapatılınca program arka planda çalışmaya devam eder.

`super.paintComponent(g)` unutmak

Zemin temizlenmez; eski çizim artıkları ekranda kalır.

Son öge için `get(size())`

`IndexOutOfBoundsException: Index 1 out of bounds for length 1`. Son öge `size() - 1`.

Sabiti sınıf adı olmadan yazmak

`add(bilesen, CENTER)` : `cannot find symbol ... variable CENTER`. `BorderLayout.CENTER` yazın.

ÖZET

Örnek Problemler

1. Giriş yasak işareti paneli 200×100 piksel olsaydı `r` , `r2` , `bw` , `bh` kaç olurdu?
2. Para üstü programına `68` yazılınca rapor ne olur?
3. `g.drawOval(50, 50, 100, 60)` ile çizilen elipsin merkezi neresidir?
4. `BorderLayout` kullanan bir panele önce `A` , sonra `B` düğmesi aynı `NORTH` bölgesine eklenirse kuzeyde hangisi görünür?
5. Kullanıcı panele bir kez tıklayıp bırakırsa `MouseListener` 'ın hangi metotları hangi sırayla çağrılır?
6. `Color.RED.brighter()` hangi rengi verir?

► Cevapları göster

ÖZET

Alıştırmalar

1. **Hedef tahtası:** panel boyutuna göre ölçeklenen, kırmızı-beyaz 5 iç içe halka çizin.
2. **Sayaç penceresi:** “-1”, “+1”, “Sıfırla” düğmeleri ve değeri gösteren bir `JLabel`.
3. Çizim programına bir “**Temizle**” düğmesi ekleyin.
4. Çizim programında **sağ tık** son eğriyi silsin.
5. Para üstü programı **negatif** miktarlar için “Miktar pozitif olmalı” yazsın.
6. **Sıcaklık dönüştürücü:** `JTextField` 'a °C girilip düğmeye basılınca °F gösterilsin.

► Cevaplar / ipuçları

ÖZET

Kaynaklar

- Oracle, *The Java Tutorials*: Creating a GUI With Swing; Performing Custom Painting; Laying Out Components Within a Container; Writing Event Listeners; Concurrency in Swing.
- Oracle, *Java SE 21 API Documentation*: `java.awt.Graphics` , `java.awt.Color` , `javax.swing.JFrame` , `javax.swing.SwingUtilities` .
- P. Deitel ve H. Deitel, *Java: How to Program*, 11. baskı, Pearson (Bölüm 12: GUI Components; Bölüm 13: Graphics and Java 2D).
- K. Sierra ve B. Bates, *Head First Java*, 3. baskı, O'Reilly (Bölüm 14–15: GUI, Swing ve olaylar).
- C. S. Horstmann, *Core Java, Volume I: Fundamentals*, 12. baskı, Pearson (Bölüm 10–11: grafik programlama, olay işleme, Swing).
- A. B. Downey ve C. Mayfield, *Think Java*, 2. baskı, O'Reilly (Ek: Java 2D Graphics).

Son

Bölüm 8: Grafikler

Sonraki bölüm: Bölüm 9: İş Parçacıkları · [Terim sözlüğü](#)